

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (1782) 1984 BALANDIS-APRIL 12 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Dvasinės versmės

Tautos gyvenimas yra platus ir sudėtingas. Jis yra atremtas į kelias plokštes — fizinę, biologinę, dvasinę-moralinę, kultūrinę, ekonominę. Tos plokštės nėra mechanškai sudėtos — jos jungiasi viena su kita organišku būdu ir sudaro vientisą audinį. Praktiniame gyvenime net neįsivaizduojame to sudėtingumo. Mums atrodo, kad gyvenimas yra toks vientisas kaip siūlas, kuris vingiuoja viena linkme. Bet taip nėra. Bent kiek gilesnis žvilgsnis aiškiai pastebi, kad gyvenime ir judame kiekvieną dieną net keliose plokštėse. Ir jei bent vienos esminės plokštės stinga, pajuntame, kad mūsų gyvenimas eina skurdyn. Pvz., kai sutrinka ekonominė plokštė, jaučiame labai ryškiai ne tik medžiaginę, bet ir dvasinę prasmę — užgula žmogų kasdieniniai rūpesčiai, slegiantys ir jo sielą. Kai sutrinka biologinė plokštė, kyla rūpestis savo sveikata, prasideda grumtynės su ligomis, tenka šauktis medicininės pagalbos, keliauti į ligoninę ir t.t. Kai sunyksta kultūrinis žmogaus gyvenimas, prasideda jo primityvėjimas, palaipsniui grįžimas į laukinio žmogaus lygį, dvasinio akiračio siaurėjimas. Kai nusilpsta moralinė-dvasinis gyvenimas, krinta žmogus protaujančio gyvūno erdvėn, kurioje gali kvėpuoti, atlikti visas gyvūno funkcijas, bet negali būti pilnaverčiu žmogumi, nes netenka žmoniškumo pagrindo.

VISA tai rodo, kaip visos tos plokštės kryžiuojasi ne tik paskiro žmogaus, bet ir visos tautos gyvenime. Visos jos yra reikšmingos, būtinos, tačiau pačioje viršūnėje iškyla dvasinė-moralinė plokštė, kuri žmogų padaro žmogumi, pilnaverčiu tautos ir žmonijos nariu. Su pagrindu sakydavo generolas Galvydis-Bykauskas: "Žmogus be karo mokslo ir religijos yra k...". Tai humoristinis posakis, pabrėžiantis dvasinę-religinę-moralinę gyvenimo plokštę. Tai patvirtina ir aklas gyvenimo stebėjimas. Kai žmogus ar tauta nutilsta nuo dvasinės-moralinės plokštės, prasideda nykimas ir kitose plokštėse. Tai matome Romos imperijos žlugime, tai matome ir šiandieną daugelyje tautų. Užtenka pažvelgti vien į savąją tautą Lietuvą. Per 40 metų pavergta, ateizmo nuodais maitinama, plėste plėsiama nuo dvasinių-moralinių versmių, pradėjo nykti. Ištuokos bei skrybros nepaprastai padidėjo, šeimos pažeidimas neteko tradicinių atramų, girtuokliavimas labai išsiplėtė, vagystė pasidarė savotiška dorybe, melas tapo priimta būtinybe, jaunimo palaidumas sunkiai būdavo domas, karjeros siekimas daugeliui tapo idealu. Ir tai darosi tada, kai tauta, sakoma, padarė pažangą pramonėje, švietime, kultūroje, kaip tai tvirtina sovietinės sistemos garbintojai. Jeigu kai kuriose srityse ir padaryta pažanga, tai dvasinėje-moralinėje plokštėje matyti aiški atžanga.

TIKROJI tos atžangos priežastis yra tautos atplėšimas nuo dvasinių-moralinių versmių. Tiesa, lietuvių tautos moralė bei religija nėra sunaikinta, sveikasis jos branduolys laikosi ir kovoja, tačiau, antra vertus, yra jau daug žalos padaryta. Nepriklausomos Lietuvos gyvenime tautos gijos su dvasinėmis-moralinėmis versmėmis nebuvo suvaržytos. Tos versmės stipriai gaivino tautos gyvenimą. Jų veikmė buvo jaučiama daugiausia per gausias šventoves. Jomis buvo nusėtas visas kraštas. Kiekviena gyvenvietė turėjo savo šventovę. Visame krašte jų buvo arti 1000. Suvaržius ar net sunaikinus tautos gijas su tomis gelmių versmėmis, pradėjo keistis ir vidinis tautiečių gyvenimas neigiamą linkmę. Šventovių naikinimas reiškia dvasinių-moralinių tautos versmių naikinimą. Dėl to svarbu į tai atkreipti visuomenės dėmesį. Ta prasme reikšmingą darbą atlieka Bronius Kviklys, parašęs šesiu tomų veikalą "Lietuvos bažnyčios". Tuo būdu jis atskleidžia dvasinių-moralinių tautos versmių, t.y. šventovių, reikšmę. Iš to veikalų ryškiai matyti, kad tos versmės glūdėjo ir dabar tebeglūdi moralinė tautos stiprybė. Pavergėjai rūpi tas versmes sunaikinti, nes jo tikslas nėra ugdyti ir stiprinti lietuvių tautą. Juo tauta bus silpnesnė, juo lengviau suvirškinama sovietinėje mašinerijoje. Mūsų gi tikslas — išverti, apsaugoti gaivinančias versmes ir pagaliau laimėti. Pr. G.

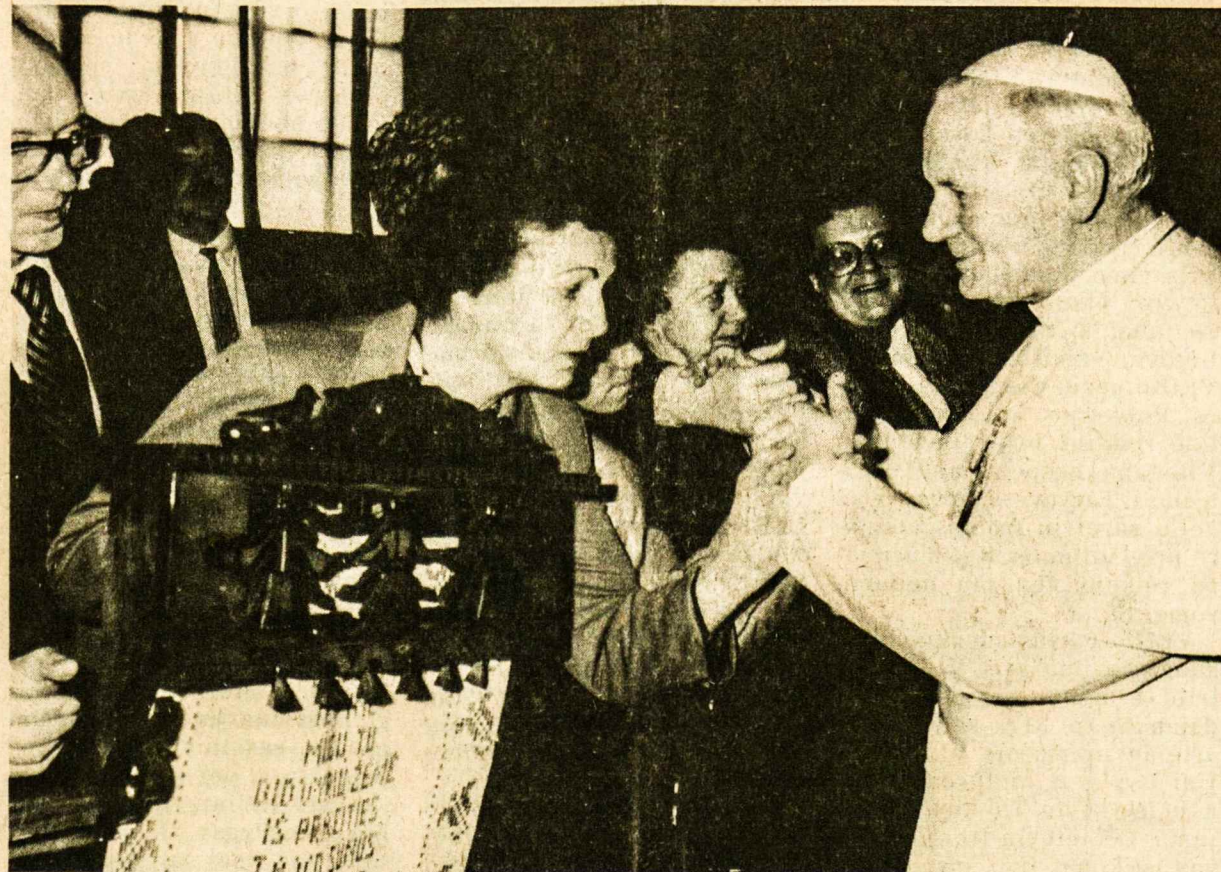
KANADOS ĮVYKIAI

Nuomojami ir nuosavi telefonai

Kanados radijo, televizijos ir elektroninių ryšių taryba padarė esminį pakeitimą telefono naudotojams. Lig šiol jie turėdavo nuomoti vieną aparatą iš telefono bendrovės ir galėjo įsigyti nuosavus tik priėmimo aparatus. Nuo š. m. liepos 1 d. privalomas telefono aparato nuomojimas panaikinamas. Visi garsūs įsigyti nuosavus aparatus. Tokiu atveju mėnesinė telefono bendrovės paslaugos bus atpigintos \$1.35. Tiems, kurie pasilik nuomojamus aparatus, mėnesinė nuoma bus padidinta 20-25 centais. Nuomotojus aparatus reikia grąžinti telefono bendrovėms. Jų nebus galima nusipirkti, nes būtų per sunku nustatyti seno aparato vertę. Krautuvėse parduodami nauji aparatai kainuoja nuo \$20 iki \$100. Kai kurios jų gamyklos krautuvėse atlieka sugedusių savo aparatų pataisymus. Nuomojamus telefonus pakeisdavo arba patai-

sydavo telefono bendrovės. Įsigijusiems nuosavus aparatus dabar už tokias paslaugas teks mokėti. Šia proga primename, kad "Bell Canada" technikai už pradinį 10 minučių darbą ima \$41.

Kanados parlamento komitetas, svarstęs rasinių mažumų klausimus, paskelbė savo pranešimą "Lygybė dabar". Jame siūloma, kad darbovietės j darbus priimtų ne tik baltuosius, bet ir aiškiai pastebimus juodosios bei geltonosios rasės kanadiečius. Šiam planui įgyvendinti siūlomas penkerių metų laikotarpis. Esą Kanados vyriausybė turėtų duoti pašalpas ar pajamų mokesčio nuolaidas darbovietėms, kurios priima tokius darbininkus. Vyriausybė savo paslaugų bei gaminių užsakymuose turėtų vengti bendrovių, savo darbininkų eilėse neturinčių juodosios bei geltonosios rasės atstovų. Komiteto prane-

Audiencejoje pas Šv. Tėvą JONĄ-PAULIŲ II Romoje š. m. kovo 3 d. Kairėje — JONAS BALTAKYŠIS iš Toronto ir IRENA BALTAKIENĖ su dovana Šv. Tėvui — rankšluosčiu, kuriame įraštas Lietuvos himnas "L'Oss Romano"

Rašo iš Paryžiaus

Lietuva prancūzų laikraščiuose

Lietuvos ir Lenkijos diena

Kovo 11 Paryžiuje (Foyer Notre Dame de la Trinité) buvo surengta informacijos ir maldos diena, skirta Lietuvai. Kvietimuose pažymėta, jog tai rengia arkivyskupijos misijų būrelis. Iš programos begimi matyti, kad prie renginio daug prisidėjo ir lietuviai, ypač katalikų misija, vadovaujama kun. J. Petrošiaus.

Pradžioje kalbėjo Blois vyskupas Goup, nusakdamas dienos prasmę bei užmojį supažindinti paryžiečius su dabartine būkle Lietuvoje ir Lenkijoje.

Apie Lenkiją kalbėjo žurnalistas K. Turowski, ištremtas su šeima iš savo gimtojo krašto 1983 m. Jis vaizdingai pasakojė savo paties pergyvenimus ir lenkų tautos pastangas atsispirti ideologinei ir politinei sovietų priespaudai. Sušilaukė daug klausimų iš gausių dalyvių, kurių buvo apie 250.

Po pietų apie Lietuvą kalbėjo kun. J. Petrošius ir R. Bačkis. Jų pranešimui buvo skirta daugiau kaip valanda laiko. Dalyviai labai domėjosi informacijomis apie Lietuvą, nes jiems tai buvo nauji dalykai. Pranešimus papildė įvairūs informaciniai leidiniai, kuriuos dalyviai parsinešė į namus. Jolanta Vaičiaitė, nors nebuvo numatyta programoje, atliko keletą lietuviškų dainų bei giesmių ir susilaukė didelio dėmesio.

Po lietuvių pranešimo buvo svarstytos tema "Krikščionys marksistiniame dabarties režime". Dalyvavo trys kviestiniai kalbėtojai ir gausūs klausytojai.

Diena baigta Mišiomis, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. J. Petrošius.

Lazdos ir morkos politika

Pastaruoju metu pagausėjo straipsniai apie Lietuvą, ypač religinio pobūdžio spaudoje. "L'Actualité religieuse dans le monde" 1984.II.15 išspausdino išsamų straipsnį "Valdžia užsimojo suardyti katalikų vienybę". Tai vertimas straipsnio iš angliško žurnalo "Religion in Communist Lands". Jo autorė yra Marie Sapiets, latvė. Ji, remdamasi patikimais duomenimis, įrodo, kad sovietams iki šiol nepavyko suardyti Lietuvos tikinčiųjų vienybės. Tai esą rodo peticijos su šimtais ir tūkstan-

čiais parašų. Nors sovietinė valdžia reikalavo, kad vyskupai pasmerktų "LKB Kroniką", bet jie to nepadarė. Sovietinė valdžia vykdanči "lazdos ir morkos" politiką — vienus plakanti, kitus viliojanti privilegijomis. Ji žadanti leisti spausdinti katalikų žurnalą, jeigu būtų sustabdyta "LKB Kronika". Sovietinė valdžia suimdinusi ir įkalinusi kun. A. Svarinską su kun. S. Tamkevičiumi, norėdama parodyti, kad priešinimasis pavojingas, o pataikavimas — naudingas.

Autorė baigia straipsnį, primindama Tikinčiųjų teisę ginti komiteto raštą 53 nr., skirtą Sov. Sąjungos prezidentui Andropovui. Tame rašte sakoma: "1874 metais Engelisas pareiškė, kad atvira kova prieš K. Bendriją yra kvailystė, nes tai geriausias būdas pažadinti susidomėjimą religija". Esą tame rašte pabrėžiama, kad religinis atgimimas Lietuvoje prasidėjęs kaip tikrai po trijų kunigų teismų 1970-1972 metais.

Gulago kasdienybė

"Informations internationales" 1984 m. 97 nr. išspausdino straipsnį apie sovietinius lagerius. Jame pavaizduojamos tenykštės gyvenimo sąlygos, cituojant kalinio laišką, gautą 1983 m. spalio mėnesį. Tarp kitko jame sakoma: "Laiškai, rašyti ne rusų kalba, pasiekia mus tik po 6-8 savaitių. Gauname laiškus tikrai nuo artimų giminių. Kitų laišku mūsų niekad nepasiekia. Atrodo, jie yra uždrausti. Labai dažnai viršininkai konfiskuoja net mūsų žmonių, motinų ir vaikų laiškus, taip pat jiems rašytus mūsų laiškus. Atvirukai tikybinių švenčių progomis yra uždrausti, visi pašto atvirukai konfiskuojami. Sako, jie esą ideologiškai ir politškai pavojingi, kurstantys sąmokslus. Jei klausiate, kodėl jie neįteikti arba kreipiatės į prokurorą, jie atsako, kad laiškas konfiskuotas teisėtai ir sunaikintas. Esą jie turi teisę sunaikinti korespondenciją. Prokuroras visuomet pateisina administracijos veiksmus."

Kaliniai, nuteisti už agitaciją bei antisovietinę propagandą, dažnai negauna leidimo apsilankyti savo artimiesiems. O jeigu ir gauna leidimą, tai pasimatymas būna labai trumpas — valandos ar dviejų. Rašyti galima, bet raš-

to laikyti negalima. "Mūsų gyvenimo sąlygos yra labai skirtingos nuo kitų lagerių. Jos yra daug sunkesnės kaip specialaus režimo lageriuose, skirtuose nusikaltėliams bendrajam teisei".

1983 m. rugsejo 13 d. buvo išleistas naujas įstatymas, kuriuo nepaklusnumas lagerio administracijai baudžiamas nuo 3 iki 5 metų kalėjimo.

Prie šios informacijos pridėtas sąrašas kalinių, laikomų lageryje VS 389-36/1. Jų tarpe minimas ir Balyš Gajauskas. Išspausdinta ir jo nuotrauka.

Dienraštis "La Croix"

Šis katalikų dienraštis dažnai skelbia žinutes apie Lietuvos įvairiomis progomis. Jo bendradarbi Gwendoline Jarczyk parašė gana platų reportažą 1984.III.4-5 laidoje apie kazimierines iškilmes Romoje. Ta proga pirmiausia ji atpažino šv. Kazimiero biografiją, išskeldama jį kaip Lietuvos globėją ir laisvės kovų simbolį, dabartinę Lietuvos okupaciją, religijos persekiojimą, kunigų — Svarinsko ir Tamkevičiaus suėmimą. Esą šis įvykis sudrumstė kazimierinių iškilnių nuotaiką. Reportažo autorė papatavo šiuos kun. S. Tamkevičiaus žodžius: "Melo bei smurto siena yra supuvusi, ir pergale, su Kristaus pagalba, yra galima".

Ta pati autorė "La Croix" 1984.III.6 laidoje atpažino šv. Tėvo Jono-Pauliaus II pamokslą, pasakytą lietuviams Šv. Petro bazilikoje Romoje.

Žurnale apie baltiečius

Prancūzijoje leidžiamas misijų žurnalas "Missi" 1983 m. lapkričio mėnesio numerį paskyrė Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Viršelyje atspausdinta spalvota nuotrauka lietuviuko, priėmusio pirmąją Komuniją Aušros Vartuose. Viduriniuose puslapiuose įdėta daug nuotraukų iš Baltijos kraštų ir keletas informacinių straipsnių su dideliu žemėlapiu. Lietuvai skirtas straipsnis "Mažos Lietuvos didelė istorija" iliustruotas istoriniais žemėlapiais ir Vilniaus Aušros Vartų nuotrauka. Kituose straipsniuose rašoma apie religijos būklę Baltijos kraštuose, kunigų seminarijas, jaunimą. Visi straipsniai iliustruoti nuotraukomis. Vyr. žurnalo redaktorius yra Georges Naidenoff.

Pasaulio įvykiai

ATLANTO SĄJUNGOS VADUS NUSTEBINO DIDŽIULIAI SOVIETŲ karo laivyno manevrai šiauriniame Atlante prie Norvegijos. Jiems buvo sutelkta daugiau kaip 200 įvairių karo laivų — kreiserių, naikintųjų, fregatų, povandeninių atominių laivų, atominis 22.000 tonų kreiseris "Kirovas". Spėjama, kad į manevrus galėjo būti įjungti ir didžiausi pasaulio 25.000 tonų atominiai povandeniniai laivai. Prieš laivus buvo panaudoti iš sausumos bazių atskridę bombonešiai, įskaitant ir naujuosius "Tu-22", kurie Atlanto sąjungos laivynui gali sudaryti didesnę pavojaų už povandeninius sovietų laivus. Manevrus sekė Atlanto sąjungos karo laivai ir lėktuvai. Daroma išvada, kad manevrai turėjo dvejopą tikslą — Sovietų Sąjungos apsaugą ir staigų beveik nepastebėtą tokio didelio laivyno

sutelkimą iš Baltijos jūros bei šiaurinių uostų. Karo atveju Atlanto sąjunga sovietų laivus, esančius Baltijos jūroje, lengvai gali užblokuoti sąsiauriuose tarp Danijos ir Švedijos, jeigu laiku būtų pastebėtas jų bandymas išplaukti į Atlantą. Ši kartą jie Atlantan jsmuko beveik nepastebėti ir susijungė su laivais iš šiaurinių Sovietų Sąjungos uostų. Galimas dalykas, manevrai buvo susieti su Atlanto sąjungos 35 metų sukaktimi praėjusią savaitę. Atlanto sąjunga panašius karo laivyno manevrus turėjo kovo mėnesį. Juose dalyvavo devynioms valstybėms priklausančių 150 laivų, 300 lėktuvų. Pagrindinis dėmesys teko kovai prieš povandeninius laivus, 12.000 JAV marinių išsikėlimui Norvegijoje. Šia proga prisimenama, kad Sovietų Sąjunga turi didžiausią karo laivyną pasaulyje — apie 500 laivų, o JAV — tik 470. Amerikiečiai pirmąją didžiausią lėktuvnešį, Mažį sovietų lėktuvnešį, tere apūpinti malūnsparniais. Be to, sovietų karo laivus Baltijos jūroje ir Juodojoje jūroje lengva užblokuoti sąsiauriuose, kol jie nėra pasiekę Atlanto ir Viduržemio jūros.

Atidare bunkerį

Britanijos premjerė M. Thatcher atidare muziejumi pavestą požeminį buvusio premjero W. Churchillio bei jo vyriausybės bunkerį, kuriame 1940-45 m. buvo posėdžiauta apie 100 kartų. Didžiulis bunkeris turi 19 kambarių. Vienam jų W. Churchillis miegojo, kai Londonas buvo apšaudomas vokiečių raketomis. Bunkerio kambariuose atstatytos visos karo metu sąlygos. Tikimasi, kad jį kasmet aplankys apie 300.000 turistų. Bunkerio atidaryme dalyvavo W. Churchillio vaikai ir vaikaičiai, lordai Duncan-Sandys ir Geoffrey-Lloyd, karo metų ministrų kabineto nariai.

Laimėjo kryžiai?

Komunistinė Lenkijos vyriausybė užbaigė plačiai pasaulyje nuskambėjusį moksleivių protestą dėl kryžių pašalinimo iš Miesto žemės ir ūkio mokyklos. Kompromisinį sprendimą padarė Varšuvoje

arkiv. B. Dambrowskis ir vadaus reikalų ministeris Č. Kisčakas. Kryžiai nebus grąžinti į mokyklos klases, bet moksleiviai juos galės įnešti į skaitiklas ir bendrabučio miegamuosius. Mokyklos direktorius R. Domanskis pažadėjo nebausti proteste dalyvavusių 600 moksleivių, sugrąžinti du moksleivius rėmusius mokytojus, iškeltus į kitas mokyklas. Iš paskelbto pranešimo nėra aišku, ar komunistinė vyriausybė atsisakys kryžių pašalinimo iš kitų mokyklų bei valdžios įstaigų. Lenkijos seimas leido Katalikų Bendrijai įsteigti specialų fondą, iš kurio penkerių metų laikotarpyje \$2 milijonų vertės suma, gauta iš Vakarų pasaulio, bus paskirta privatiems ūkininkams.

Artilerijos ugnis

Praėjusią savaitę vėl atsinaujino kelias dienas trukę pasienio susikirtimai tarp komunistinės Kinijos ir Vietnamo. Jiems buvo panaudota artilerijos ugnis. Kinija kaltina Vietnamą dėl jos teritorijos pažeidimų, kalba apie karinių postų sunaikinimą Vietname, šimtus žuvusių vietnamiečių karių. Pagrindine susikirtimo priežastimi tenka laikyti Vietnamo kariuomenės okupuotą Kambodiją, kurioje Kinija remia kruvino komunistinio Pol Poto režimo partizanų likučius, o Sovietų Sąjunga — Kambodiją okupavusį ir tą režimą nuvertusį Vietnamą. Atrodo, pasienio susikirtimais siekiama, kad Vietnamas atitrauktų savo karius iš Kambodijos. Kinija netgi steigia pradžioje remti Tailandiją, kovojančią su jos teritorijon įsiveržiančiais vietnamiečiais, kai jie vežasi begėnčių partizanų. Kinijos užsienio reikalų ministeris W. Ksequianas spaudos konferencijoje Vienoje palietė ir Sovietų Sąjungą, kuri Sibire turi apie 100 "SS-20" branduolinių raketų, daug karių Kinijos pasienyje. W. Ksequianas pareikalavo, kad Sovietų Sąjunga sumažintų raketų ir karių skaičių pasienyje, atitrauktų atstuonias savo divizijas iš Mongolijos. Esą tik tada būtų galima pradėti derybas tarpusavio santykiams pagerinti.

Šiame numeryje:

Lietuva prancūzų laikraščiuose

Pranešimas iš Paryžiaus apie susidomėjimą Lietuvos būkle

Gimė Lietuvoje, dirbo brazilams

Lietuvius kunigas, ilgus metus dirbęs brazilų parapijoje

Antinacinė lietuvių rezistencija

Dr. A. Damušio pastabos apie knygą "Laisvės besiekiant"

Su aukštaisiais sostinės pareigūnais

"TŽ" bendradarbis apie lietuvių veiklą Amerikos sostinėje

Imperija su keturiais milijonais kalinių

Balyš Gajauskas apie kalinių armiją Sovietų Sąjungoje

Gauja ir padėkų, ir "velnių"

Vokiškoji ELTOS laida ir vokiečių atsiliepinimai

"Jūs nešate laisvės vėliavą"

Amerikiečiai apie politinę Baltiečių laisvės lygos veiklą

Baltiečių karo veteranų suvažiavimas

Kanados baltiečiai susilaukė aukštų pareigūnų dėmesio

Melniko romanas "Pakirsta šaka"

Alė Rūta apie naują autoriaus Kirsno į literatūrą

Jis buvo su mumis

Prisimenant garbų profesorių a.a. Juozą Eretą

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidejas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, rėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Gimė Lietuvoje, dirbo brazilams

Kun. Vytauto Kavolio 35 metų kunigystės sukaktis

Kilme rokiškietis. 1929 m. pabaigoj su tėvais ir seserimi Valerija atplaukė Brazilijon. Apsistojo S. Paulo mieste, Bom Retiro rajone, kur jau buvo nemaža lietuvių apsigyvenę. Šioje apylinkėje buvo suorganizuota pirmoji Vysk. M. Valančiaus lietuvių mokykla. Sekančių metų pradžioje ją pradėjo lankyti ir Vytautas. Visi mokomi dalykai buvo dėstomi lietuvių ir portugalų kalbomis.

I mažąją arkivyskupijos seminariją Vytautas įstojo Piraporos mieste. Ją baigęs studijavo centriniėje Sao Paulo seminarijoje. Ją baigė 1948 m. ir gruodžio 8 d. buvo įšventintas į kunigus.

Pirmoji darbo vieta buvo S. Andre mieste, kur talkino vietos klebonui. Po pusmečio buvo perkeltas į Itų miestą ir po kito pusmečio paskirtas klebonu į S. Teresinha, dar naują parapiją. Čia nebuvo nei šventovės, nei parapijos salės, nei klebonijos. Devynių metų laikotarpįjje pastatė parapijos šventovę ir didelę salę.

S. Teresinha parapiją priskyrus prie naujai įsteigtos A. Andre vyskupijos, kun. Vytautas grįžo į Sao Paulo vyskupiją. Pailsėjęs apie metus laiko, gavo naują paskyrimą į patį neturtingiausią atsilikusių Guianazes priemiestį. Per šią parapiją jau buvo praėję trys klebonai, bet nei vienas neturėjo drąsos užsimoti didesniam darbui ir apsisototi ilgesniam laikui. Kun. V. Kavolis nebuvo iš tų, kurie pasitraukia net ir iš sunkiausio darbo lauko. Nerado nei šventovės, (tik nedidelę koplytėlę), nei patalpų susirinkimams. Vietoj klebonijos buvo iš molio stromis sienomis nudrėbtas pastatas, kurio stogas žolėmis apdengtas.

Kun. Vytautas, mokąs darbą organizuoti, socialus, žmonių mėgstamas, galįs prabilti liaudies kalbą, nepabūgo sunkaus darbo. Kadangi apylinkėje buvo per 15.000 gyventojų, tai ir būsimą parapijos šventovę turėjo būti nemaža. Jos ilgis turėjo būti 50 metrų, o plotis —

A+A

JUOZUI BALTA DUONIUI

mirus,

žmoną GRETA, dukras — RŪTA ir IRENA su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

A. Raslanas
A. Žiulėnas
A. Kairys
J. Petravičius

V. Karauskas su šeima
A. Svirplys su šeima
Pr. Žiulis
J. Zabulionis

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Antinacinė lietuvių rezistencija (3)

Lietuvių laisvės kovotojų sąjungos leidinį "Laisvės besiekiant" perskaiciūs

ADOLFAS DAMUŠIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

4. Plk. Ambraziejaus kelionės į Suomiją ir Švediją flasko

"Laisvės besiekiant" knygoje visoje eilėje puslapių (155, 156, 297-301, 366) yra skundžiamasi, kad plk. Ambraziejaus, VLIKo siūstas į Suomiją ryšininku prie suomių karinio štabo ir į Švediją užpirtki ginklų antinaciniam pogrindžiui, atsakingu VLIKo narių netinkamai buvo parinktas ir politiškai motyvuotas.

Tikrieji gi faktai yra tokie. Valstiečių liaudininkų atstovas VLIKe tai misijai pasiūlė kandidatą plk. Ambraziejų. Jo kandidatūrą rėmė visais laicistinis blokas,* įskaitant ir Lietuvių laisvės kovotojų sąjungą. Lietuvių fronto atstovas nerėmė tos kandidatūros dėl rezistencinių asmens sąvybių trūkumo ir susilaikė nuo balsavimo. Žinoma galia, kad to viso plano katastrofa įvyko labai kritišką antinacinei lietuvių rezistencijai metu. VLIKo narių dauguma atsidūrė Vokietijos kalėjime. Vietinė rinktinė buvo likviduota. VR štabas nespėjo baigti organizuoti Tėvynės saugos. O už kelių savaikių frontas atsidūrė prie Vilniaus. Kai mūsų visų reikėjo, ten jau nebebuvo.

VLIKo narius suėmus, buvo sudarytas mažasis VLIKas iš trijų asmenų. Knygoje skundžiamasi (p. 317), kad frontui artėjant ir mažojo VLIKo nariai išvyko iš Lietuvos. Iš tikrųjų išvyko du. Tai knygoje minima. O Lietuvių fronto atstovas ištikimai liko savo poste. Tas svarbus faktas knygoje nutilimas. Redaktorius nepajėgė šio jam nemalonaus fakto paminėti. Tuo tarpu knygoje (p. 317) rašoma apie specialaus VLIKo įgaliojimo parinkimą, aplenkiant ištikimą savo postui Lietuvoje likusį Lietuvių fronto atstovą. Tad ir tokiu kritišku metu laicistinio bloko kai kurie asmenys grįžo prie diskriminacinių savo metodų.

Antras knygoje paminėtas nusiskundimas; kad plk. Ambraziejaus kandidatūra buvo politiškai motyvuota, yra absurdiška ir nunešiotą banalybę. Svarbiausia, kad asmuo būtų tinkamas misijai. Koks jo ištikinimas, kokiam sąjūdžiui ar partijai jis priklausė, nesvarbu.

O iš tikrųjų, kas gi yra tie vadinamieji "nepolitinės nekaltybės" žmonės? Dažnai toji nepolitiskumo terminologija dengia užmaskuotą fanatiškos grupės partiskumą.

5. Šeiniuas kelionė Suomijon

Knygos 293-294 psl. yra puolamas Lietuvių fronto atstovas VLIKe (Adolfas Damušis). Jam esą buvo duotas slapstas memorandumas apie Šeiniuas kelionę į Suomiją su perspėjimu jo neskelbti. Tuo tarpu Lietuvių fronto pogrindžio laikraštis "Į laisvę" nr. 4/27 1944 m. kovo 5 d., kad ir gerokai pavėluotai, tą kelionę aprašė.

"Į laisvę" redaktorius, skelbdamas šią kelionę, daugumą informacijų ėmė iš viešosios suomių spaudos.

Šeinius Suomijoje lankėsi 1943 m. gruodžio mėn. pradžioje. Suomiai paskelbė plačius pasikalbėjimus su Šeiniumi ir išspausdino jo paskaitų santraukas, o Suomijos Nepriklausomybės sąjungos organas "Nepriklausomoji Suomija" Šeiniuas paskaitą išspausdino ištiesai. "Į laisvę" redaktorius per savo ryšius gaudavo žinias iš užsienio spaudos, šiuo atveju iš Suomijos. Nors ir buvau Lietuvių fronto atstovas VLIKe, "Į laisvę" redaktorius tekstų neцензурavau. Jis veikė savarankiškai ir labai kompetentingai. Neturėjau jokios intencijos šio memorandumo konfidencialumo pažeisti ir jo nepažeidžiau.

Vokiečių vyriausybės tas vizitas nebuvo jokia paslaptis. Jie jau buvo įteikę protestą Helsinkyje dėl revoliacijų suomių spaudoje Šeiniuas vizito proga. "Į laisvę" laikraštįje žinutė pasirodė tikrai praėjus trim mėnesiam po įvykio.

6. Nepagrįsti prasimanymai

Knygoje "Laisvės besiekiant" nepagrįstai prasimanymų yra apšiai. Kaip pavyzdį čia paminiu vieną jų.

Vyriausias redaktorius 12 psl. piktinasi N.E. Sūdūvio "Vienų vieni" knygoje (1964, psl. 109) dviejų lietuvių antinacinės rezistencijos sąjūdžių — Lietuvių fronto ir Lietuvių laisvės kovotojų s-gos palyginimu, ypač sakiniu, kad LLKS "bravūriškiau laužė kliūtis" (suprantama negu Lietuvių frontas). Sūdūvio žodžiais, LLKS buvo "temperamentingesnė, radikalesnė, spontaniškesnė", o Lietuvių frontas reikšėsi "ramesne, lygesne, racionalesne taktika". Ir todėl, Sūdūvio nuomone, LLKS turėjo daugiau aukų.

Tai buvo gana džentelmeniškai neužgaunantis palyginimas. Bet, atrodo, "Laisvės besiekiant" redaktoriui reikėjo bet kokio priekabio savo neaiškiam pykčiui išlieti, ir jis tęskė Lietuvių frontui "komplimentą": "Gestapas nebuvo ypačingai užinteresuotas tą mažiau pavojingą ir žalingą Lietuvių Frontą ir jo žmones iššifruoti". Ir todėl, jo nuomone, Lietuvių frontas turėjo mažiau aukų.

Mano nuomonė, kiek tai turi sąryšio su VLIKo narių suėmimais, yra skirtinga nuo Sūdūvio nuomonės. Gausesnės LLKS aukos buvo ne dėl didesnio bravūriškumo, bet dėl to, kad Gestapo sumtas LLKS atstovas VLIKe Jonas Deksnys nesugebėjo tylėti tardymo metu. Jis pasakė ką žinojo ne tik tai savo grupėje, bet ir daug ką apie kitus įvairių grupių atstovus. Gerokai kaltinimų užkrovė ir man.

Kauno Gestapo viršininko pranešime savo vadovybei Berlyne ir Rygoje apie VLIKo likvidavimą yra rašoma, kad suėmus Damušį ir Ambraziečių, bus gauta žinių apie prieš vokiečius kurstancią organizaciją Lietuvių frontą. ("Į laisvę", Lietuvių pogrindis vokiečių saugumo, policijos dokumentuose, nr. 88, 1983 m. rugsėjo mėn., p. 65-78).

Tas pranešimas buvo rašytas 1944 m. gegužės 31 d. Mane Gestapo agentai pagavo Panemunėje 1944 m. birželio 16 d. Tardytojas Rauch reikalavo, kad išvardinčiau VLIKo narius. Atsisakiau. Jis pagrasino SS teismu ir sušaudymu. Paviko nepasiduoti baimei ir nenusi-gasti. Vėliau jis pradėjo mane įtikinėti, kad aš turiu jaustis mirties grėsmėje, bet jis padėsias man išgelbėti gyvybę. Jiegi išduosiu 10-12 Lietuvių fronto vadovaujančių asmenų. Atsisakiau savo draugų pavardes minėti, nes bet kurios nekaltos asmens pavardės paminėjimas jau būtų jo apkaltinimas. Gestapo tardytojas bandė išgauti žinių apie prof. Juozą Ambraziečių-Brazaitį. Jį laikė vyriausiu antinacinės lietuvių rezistencijos vadu. Taip pat jis bandė išgauti, ar aš turėjau ryšius su gen. St. Raštikiu, gen. St. Pundzevičium, dr. plk. Juozu Vėbra, vyskupu V. Brizgiu. Jokio Lietuvių fronto vadovybės pavardžių Gestapas neturėjo ir negavo. Tokiu būdu paviko išvengti didesnių Lietuvių fronto aukų.

7. "Laisvės kovotojo" ištraukos klastotė

Knygos "Laisvės besiekiant" 77 psl. ištrauka iš "Laisvės kovotojo" 7 nr., 1943.IV.1 yra suklestota. Ten yra įrašyta dr. J. Leimono pavardė, kurios "Laisvės kovotojo" 7 nr. originalas nėra. Kyla klausimas, kodėl redaktorių buvo sumanyta tą tekstą "pataisyti" ar "sustiprinti" tokiu nedoru būdu?

Dr. Juozas Leimonas lietuviškai visuomenei buvo žinomas kaip idealistas lietuvis patriotas, Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris, ilgai vadovavęs katalikų kaimo jaunimo organizacijai "Pavasaris". Jis okupacijų metais palaikė nuolatinį ryšį su slapta antinacine lietuvių rezistencija. Tai buvo principo žmogus. Jo sąžinės ištikinimas jam buvo svarbesnis negu jo asmeninė karjera. Pataikavimu dvasia jam buvo svetima tiek okupacijų, tiek ir autoritetinio tautininkų režimo metais nepriklausomoje Lietuvoje. 1932 m. vasarą po pavasarininkų kongreso Marijampolėje jis buvo nubaustas trimis mėnesiais kalėjimo kartu su prof. Pr. Dovydaičiu ir prof. Juozu Eretu, o be to dar buvo atleistas iš finansų ministe-

rijos referento pareigų. Mane tuo metu studentą ateitininką, kaip to kongreso pirmininką, ištrėmė į tėviškę. Tad turėjo bendro likimo ryšį. Taigi jaučiu pareigą neleisti prasi-manymais žeminti to šviesaus žmogaus.

Dr. J. Leimonas ir kiti viešieji rezistentai knygoje yra bandomi kaltinti ryšium su pirmojo tarėjo šauktomis konferencijomis. Tad verta panagrinėti jų trijų konferencijų vaidmenį.

Pirmosios lietuvių konferencijos, įvykusios 1943 m. kovo 19 d., dalyviai iš pirmojo tarėjo pasiūlytos rezoliucijos išėmė stojimą į SS legioną ir įrašė pageidavimą sušaukti platesnę lietuvių konferenciją. Be abejonės, tai buvo bandymas stabdyti nacių planus Lietuvoje vykdyti masinį terorą.

Netrukus, 1943 m. balandžio mėn. 3 d., buvo sušaukta antroji konferencija. Paruošiamoji komisija iš anksto pateikė konferencijai nutarimų projektus, įrašydama Lietuvos valstybės nepriklausomybės ir Lietuvos kariuomenės atstatymo idėjas, tuo suteikdama konferencijos nutarimams idėjinę kryptį.

General komisaras tas idėjas atmetė. Gen. St. Raštikis ir prelatas Šaulys iš komisijos pasitraukė protesto ženklan. Generalkomisaras von Renteln konferencijai pateikė savo rezoliuciją. Konferencijos dalyviai gi pagrindu paėmė paruošiamosios rezoliucijų komisijos projektą ir vėl išklė karinių lietuvių dalinių bei Lietuvos laisvės sąlygas. Generalkomisaras tas visas sąlygas išbraukė ir savo rezoliuciją su konferencijos pirmininko parašu paskelbė, konferencijos dalyvių neatsiklausęs. Pagrindiniu spauda tą generalkomisaro klastotę skubiai demaskavo ir užkirtu kelią bet kokiai mobilizacijai vokiečių sąlygomis.

Pogrindžio ryšio dėka laisvojo pasaulio spaudoje buvo paskelbta žinia, kad lietuvių konferencija pasisakė už Lietuvos laisvę ir kad vokiečiai neleidto tos žinios paskelbti. Toji žinia civilinė nacių valdžią sukrėtė.

* Šiame straipsnyje laicistinėmis grupėmis, susibūrusiomis Vyriausiam Lietuvių Komitetui, yra vadinami valstiečiai liaudininkai, socialdemokratai, tautininkai, nacionalistai, Ukiniukų partija. Lietuvių laisvės kovotojų sąjunga.

Knygoje "Laisvės besiekiant" krikščioniškomis grupėmis yra vadinami krikščionys demokratai. Darbo federacija, Ukiniukų sąjunga, Lietuvių frontas, Vienių sąjūdis.

Prof. Juozas Ambraziečius Brazaitis 1942 m. pradžioje sudarė Lietuvos Tarybą susitaręs su rezistenciniais sąjūdžiais bei politinėmis partijomis parinkimo būdu. Tai buvo laicistinėms partijoms nepriimtina.

Prof. Tadas Petkevičius, subūrus laicistines partijas į vyriausią Lietuvių Komitetą, visoms krikščioniškomis grupėms siūlė vieną vietą atstovauti katalikams. Tokio diskriminuojančio pasiūlymo niekas iš krikščioniškųjų grupių nepriėmė. Taip tie du vėksniai Lietuvos Taryba ir Vyriausias Lietuvių Komitetas beveik dvejuis metais veikė atskirai. Tikslai 1943 m. lapkričio pabaigoje buvo susitarta, ir buvo sudarytas jungtinis antinacinei rezistencijai vadovaujantis veiksnys — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas visų sąjūdžių ir politinių partijų lygaus atstovavimo principu.

Iš tikrųjų vardai "laicistinės grupės" ar "krikščioniškosios grupės" nėra tinkami. Bet jie buvo ir dabar tebėra vartojami dirbtinai paryškinant ideologinį-politinį susigrupavimą. Prof. Stasys Šalkauskis "krikščioniškas grupes" siūlė vadinti neantikatalikiškomis grupėmis.

(Bus daugiau)

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 762-6128 Toronto.

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniška ir išsilaikanti knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Toronto "Rambynas" tūnto tuntininkui

A+A

v.s. LEONARDUI KALINAUSKUI

mirus,

sūnus — ARŪNĄ, RIMANTĄ, GEDIMINĄ su šeima bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —
"Romuvos" stovyklos valdyba

A+A

JULIUI PUODŽIUKUI

mirus,

liūdesyje likusius — žmoną, dukras ir sūnus su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

L. ir M. Urbonai

Edmonton, Alta.

A+A

Brangiai sesutei

MARIJAI JOVARIENEI

Lietuvoje mirus,

šaulį brolių JONĄ TARVYDĄ, žmoną MAGDALENĄ nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje —

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

Brangiai Mamai

A+A

SOFIJAI SKRIPKIENEI

mirus,

jus dukras — LIUCIJĄ, SOFIJĄ, ANATANINĄ, ALEKSANDRĄ, Lietuvoje — JUSTINĄ, dukraitę LAIMĄ, produkraitės RŪTĄ, KAROLINĄ, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Eugenija, Leonas ir Margarita Kievai

A+A

Mylimai Mamytei

SOFIJAI SKRIPKIENEI

iškeliavus amžinybėn,

dukroms ir jų šeimoms šaulei-sesei SOFIJAI, RAKŠTIENEI, ANATANINAI ASMENAVIČIENEI, ALEKSANDRAI STEPONAVIČIENEI, LIUCIJAI SKRIPKUTEI, JUSTINAI ANDRIASIŪNIENEI Lietuvoje, visiems vaikaičiams ir provaikaičiams, giminėms bei prieteliams reiškiame širdingiausią užuojautą —

Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

A+A

Mylimai sesutei

MARIJAI JOVARIENEI

Lietuvoje mirus,

brolių JONĄ TARVYDĄ, žmoną MAGDALENĄ, Čikagoje gyvenančią sesutę ONĄ ir jos visą šeimą, visus gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje ir dalinamės bendru skausmu —

A. G. Vinerskiai

Z. A. Gedminai

H. Petkūnienė

J. E. Bubniai

Mag. Vaitonienė

J. K. Januškevičiai

J. A. Deksniai

P. S. Kanopos

Hamilton, Ont.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUITEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Praėjusį kartą aprašiau Lietuvos nepriklausomybės šventės Vašingtone du tarpsnius: priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje ir Mišias už Lietuvą Šv. Mato katalikų katedroje. Šį kartą pažvelkime į kitus du minėjimų tarpsnius.

Latvių namai

Vašingtone ir apylinkėse gyvenantys latviai jau prieš keliolika metų Rockvillės priemiestyje, Marylando valstijoje, pasistatė savo centrą, kuriame yra liuteronų šventovė ir šalia jos dailūs namai su salėmis, patalpomis šeštadieninei mokyklai ir latvių organizacijų įstaigoms. Tada latviai kvietė ir lietuvius prisidėti prie statybos ir būti to centro dalininkais. Tačiau lietuvių tada buvo nedaug ir jie nuo siūlomo projekto atsisakė. Dabar lietuviams tenka Latvių namų sales savo renginiams nuomoti ir mokėti aukštoka nuomą, o mūsų šeštadieninei lit. mokyklai patalpos Latvių namuose jau prieš porą metų buvo atsaikytos, nes jos šeštadieniais reikalingos patiems namų šeimininkams.

Po pamaldų į salę

LB Vašingtono apylinkės rengiamiems Lietuvos nepriklausomybės minėjimams nuomoma didžioji Latvių namų salė. Ir šiemet vasario 19 d. po pamaldų Šv. Mato katedroje į minėjimą susirinko apie 150 Vašingtono ir apylinkės lietuvių, maždaug 75% visų mūsų apylinkės bendruomenės narių. Salės scena buvo dailiai papuošta "Amerikos balso" lietuvių skryčiaus darbuotojo inžinieriaus ir žurnalisto R. Kasparo. Minėjimą pradėjo LB Vašingtono apyl. valdybos pirm. Virginija Gureckienė, programos pranešėja pakviesdama Kristiną Nakiene.

Invokaciją sukalbėjo sostinės lietuvių kapelionas kun. dr. T. Žiuraitis. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos atstovas Vašingtone ir naujas diplomatinės sferos "dr. St. Bačkis". Jis perskaitė Amerikos valstybės sekretoriaus G. Šulco sveikinimą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Įdomu, kad tas sveikinimas radio bangomis Lietuvai jau buvo perduotas vasario 16 d. Taip jau yra, kad tokius sveikinimus greičiau išgirsta Lietuva nei išeivija. Visą tai atskleidžiu gerąja žodžio prasme.

Du kalbėtojai

Pagrindinis kalbėtojas anglų kalba tame minėjime buvo valstybės departamentų žmogaus teisių skryčiaus pareigūnas Gary Matthews. Jis, būdamas užsienio reikalų žinybos pareigūnas, yra tarnavęs Poznanėje, Varšuvoje ir Leningrade, lankęsis Kaune ir Vilniuje, taigi iš arti pažįstas komunistinę sistemą. Jis pabrėžė, kad 1983 metai Sov. Sąjungoje buvo ir tikinčiųjų teisių atžvilgiu buvo žiaurūs, paskirose respublikose sustiprinta kova ir prieš tautiškumą. Pasak kalbėtojo, jo įstaigai žinomos 50 lietuvių politinių kalinių bylos. Pažadėjo jų reikalus kelti tarptautiniuose forumuose.

Iš Gary Matthews kalbos susidarė įspūdis, kad aukštesnieji šio krašto pareigūnai apie Lietuvos reikalus yra gerai informuoti.

Šiltas plovimais buvo sutiktas paskaitininkas lietuvių kalba iš Čikagos atvykęs vienas dienraščio "Draugo" redaktorių Mykolas Druga. Originalių minčių paskaitoje jis pareiškė: "Mes esame per maži ir per santūrus, kad savo rūpestį dėl Lietuvos nepriklausomybės padarytumėm pasaulio rūpesčiu". Lietuvos nepriklausomybė gali ateiti tik per sovietų imperijos suirimą. Kol prezidentu bus Reaganas, bandys sustabdyti sovietų ekspansiją. Apie sovietų imperijos sužlugdymą ir ši vyriausybė nieko nekalba. Todėl, paskaitininko žodžiais, kovoje už Lietuvos nepriklausomybę šiuo metu mes esame vieni. Tačiau kovoje už žmogaus ir tikinčiųjų teises mes nesame vieni. Už Sadūnaitę, Petkų, Skuodį ir kitus kovoja daug žmonių įvairiose pasaulio dalyse. Mūsų balsas gelsbėti sovietų kalinaus žmogaus ir tikinčiųjų teisių gynėjus rado atgarsio visa-

me pasaulyje.

M. Drugos paskaita buvo įdomi ir susilaukė karštų plojimų bei nuosirdžių padėkos žodžių. Meninę programos dalį atliko kylantis pianistas iš Niujorko Vytas Bakšys. Aplamai, minėjimas buvo įdomus ir neužtęstas. Po minėjimo visi pasivaišino suneštais užkandžiais.

Baltųjų rūmų pašonėje

Ketvirtasis Lietuvos nepriklausomybės minėjimų tarpsnis Vašingtone įvyko vasario 22 d. prezidentūros įstaigų rūmuose, šalia Baltųjų rūmų. Praeištie tokie minėjimai, skirti amerikiečiams svečiams, vykdavo JAV kongreso įstaigų rūmuose arba Kapiatolyje. Šį kartą Baltųjų rūmų pareigūnas Linas Kojelis parūpino patalpas prezidentūros pašonėje. Norintiems dalyvauti šiame minėjime, kurio rengėja buvo taip pat LB Vašingtono apylinkės v-ba, reikėjo iš anksto užsiregistruoti, nes to reikalauja tam tikros saugumo įstaigos. Taip iš anksto ir susidarė gal iki 200 norinčių dalyvauti sąrašas, nes patį Baltųjų rūmų aplinkoje kiekvienam įdomu.

Tačiau didesnis svečių susibūrimas tuose prezidentūros įstaigų rūmuose, kuriuose yra ir Lino Kojelio įstaiga, kartu panaudojamas ir painformavimui apie esamos šio krašto vyriausybės politiką, planus bei siekius. Taip ir šį kartą specialioje salėje susirinkus šimtinė lietuvių, L. Kojeliui vadovaujant, informacinius pranešimus padarė trys pareigūnai: krašto apsaugos tarybos specialus asistentas užsienio radijo programų ir tarptautinės demokratijos skleidimo reikalams Walter Raymond, gynybos ministerijos vieno departamento vadovė Sally Horn ir krašto apsaugos tarybos konsultantas dr. William Stearman. Jie dėstė Amerikos politiką derybose su Sov. Sąjunga dėl ginkluotės sumažinimo, apžvelgė aplamai JAV užsienio politiką, painformavo apie naujus šios vyriausybės užmojus sustiprinti "Amerikos balso" radijo laidas ir t.t. Susirinkusieji visiems trims kalbėtojams, kurie pasirodė neblogai informuoti ir apie Lietuvos reikalus, galėjo pateikti klausimų.

Vaišių salėje

Po šio informacinio susibūrimo pereita į ištainingą priėmimų salę tuose pačiuose rūmuose, kur LB Vašingtono apyl. valdyba paruošė vaišes. Baigė darbą įstaigose ar kitur užsibuvę, susirinko apie 200 lietuvių ir jų svečių. Malonioj aplinkoj užsimezgė pokalbiai, pasidalinimas įspūdžiais, pasikalbėjimai su amerikiečiais svečiais, kurių tarpe šį kartą buvo beveik išimtinai vyriausybės pareigūnai. Tuo tarpu senatoriai ir kongreso nariai atsiuntė tik savo štabų narius, nes jų posėdžiai dar nebuvo pasibaigę. Juk tarp Kapitolio ir prezidentūros įstaigų rūmų pėsčias nesuvaikšėsi.

Besivaišinant, trumpai apie Lietuvos nepriklausomybės šventę kalbėjo istorijos mokslų doktorantas Viktoras Nakas ir Baltųjų rūmų įstaigos santykiams su visuomene direktoriaus pavaduotojas Linas Kojelis. Iš Filadelfijos atvykęs JAV LB krašto v-bos narė Aušra Zerr savo žodyje padėkojo šio reprezentacinio pobūvio rengėjams — LB Vašingtono apyl. valdybai ir jos pirmininkei V. Gureckienei, taip pat ir visiems dalyvavusiems. JAV LB krašto valdyba šį renginį parėmė \$400 auka. Tokie renginiai yra naudingi supažindinti amerikiečius su dabartine padėtimi Lietuvoje bei mūsų rūpesčiais.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKES ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytųjų adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Su valdžios pareigūnais Kanados baltiečių vakare parlamento rūmuose Otavoje 1984.II.22. Iš kairės: užsienio reikalų ministerijos skryčiaus vedėjas M. K. Warren, dr. M. Danytė, žemės ūkio min. E. Whelan, K. Deksnienė, K. Deksnys, R. Rudaitytė

Imperija su keturiais milijonais kalinių

BALYS GAJAUSKAS

Šis yra antras straipsnis iš ilgo rankraščio, gauto "TŽ" redakcijoje. Jame autorius rašo apie kalinių armiją, duodančią didelį pelną sovietinei imperijai, remdama savo patirtimi. RED.

Iš visų bolševikų imperijos gyventojų sunkiausia yra kalinių būklė. Ši beveik beteisė (jeigu teise nelaikyti šioji tokį maistą ir skurdų kalinio drabužių) darbininkų masė žiauriausiai išnaudojama. Iš jos bolševikai išsunkia didžiausią pelną.

Modernieji vergai

Kaliniai — modernizuoti vergai, labai pigi darbo jėga. Jie prilyginami gyvuliams, kuriuos galima kada nori įkinkyti į vežimą. Kiek nori, gali ant jų krauti, kur nori gali juos pasiųsti. Jie turi paklusnų traukti tą vežimą, o jei kuris užsispiria, tam su vėdu per nugarą.

Be kalinių neišsivertė nė viena reikšmingesnė statyba. Jie dalyvavo visose "didžiojoje komunizmo statybose": kasė Baltijos-Baltosios jūros kanalą, Žigulijų jūrą, statė Bratsko HES, Baikalo-Amūro magistralę, tiesė dujotiekį į Vakarų, statė ir stato fabriku bei miestus, kasė ir kasa žemės turtus, kirtė ir kerta miškus. Tačiau ne visose statybose kaliniai išvedami į pirmąsias eiles. "Reprezentacinėse" statybose jie atsaikiami ir "užfrontais", maskuojami nuo pašalinių akių, ypač nuo užsieniečių.

Slepia dokumentacija

Bolševikų imperijos kalinių išnaudojimą tyrinėti labai sunku. Jokių oficialių duomenų, kaip pvz. kalinių skaičiaus, jų laikymo vietų, atliekamų darbų, gyvenimo sąlygų, uždarbio, sveikatos būklės sovietinė valdžia neskelbia. Priešingai, už tokių duomenų rinkimą ar garsinimą baudžia, kaltindama antisovietine veikla. Dokumentus, kuriais būtų galima pasinaudoti tyrinėjant šią problemą, vienus sunaikina, kitus paslepia už storų archyvų sienų. Į juos nepažvelgs smalsesnė akis. Net mažai kas žino apie juos.

Daug ir vertingos medžiagos gali duoti liudytojai. Tačiau laikas bėga, ir jie pasitraukia iš gyvenimo, nusinešdami brangią informaciją į kapus. Ypač mažai liko politinių kalinių iš prieškarinės epochos. Tada daug jų buvo sunaikinta, dalis neišlaikė sunkių konclagerių sąlygų ir išmirė. Tik laimingesni išliko, bet ir iš jų daugelis, praradę sveikatą, mirė be laiko.

Laikas taip pat nepagalėjo tiesioginių bei netiesioginių budelių. Dalis jų išmirė, o likučiai, gavę geras pensijas, baigia savo amžių kur nors šalis pietuose. Jų negražia sąžinė. Jie nežiuri į savo rankas, suteptas nekaltų žmonių krauju. Šie budeliai ramiausiai meškeroja kokioje idiliškoje vietelėje ar susedė su savo draugais lošia domino. Jie slepia savo praetis juodus darbus, iš jų neįspėli liudijimų. Tik teisėtumo ranka galėtų juos priversti prabilti, bet ji dar nesiekia jų.

Tyli ir liudininkai

Karo ir pokario Stalino epochos liudytojų, kurie pergyveno konclagerių pragarą dar gana daug. Jie žino nemažą ir apie prieškarinius konclagerius, nes buvo kartu su to laiko kaliniais. Tačiau jie tyli arba pasakoja tik savo artimiesiems. Jų pergyvenimai neišei-

na į viešumą. Tik A. Solženicinui pavyko surinkti didesnį kiekį liudytojų parodymų ir panaudoti "Gulago salyne".

Be abejonės, kai kurie buvę politiniai kaliniai rašo atsiminimus ir slepia juos, laukdami kada galės paskelbti. Jeigu bolševikų imperija ilgiau gyvuos, tai daug tų atsiminimų sutrūnys palėpėse. Išliks tik maža dalis. Ateityje tai bus vertinga medžiaga tyrinėjančioms vergiją. Tačiau ji yra vertingesnė ir aktualesnė šandien. Dabar tokia literatūra padėtų visuomenei teisingiau įvertinti bolševizmą. Juk dar daug žmonių imperijoje ir Vakaruose gyvena iliuzijomis. Kai kurie autoriai paskelbtų savo rašinius ir dabar, bet neturi galimybių. Kiti bijo skelbti, kad už tai nepakliūtų į konclagerį, tad viliasi sulaukti bolševikų imperijos žlugimo ir tada išleisti savo atsiminimus į viešumą.

Postalininės epochos konclagerių buities ir darbo sąlygos geriau žinomos šiuolaikinei visuomenei. Šiuo metu gyvena labai daug žmonių, kuriems teko paragauti konclagerių duonos. Šiame laikotarpyje išnaudojimo sistema keitėsi nedaug, nes ją kodifikavo — priėmė visoje šalyje. Be to, gana daug žmonių praėjusių postalinių konclagerių girnas, išvyko į užsienį. Jie gali papasakoti ar parašyti apie nežmoniškas konclagerių sąlygas.

Du laikotarpiai

Bolševikų konclagerių istoriją galima suskirstyti į du laikotarpius — stalininį ir postalininį. Stalininis laikotarpis — tai žiauraus kalinių išnaudojimo, ir naikinimo metas. Sunkus darbas, prastas maistas, žiemos, šaltis turėjo išsekinti kalinius ir sunaikinti juos. Konclageriai buvo girtos, kurios traisė ir malė žmones. Atviresni lagerių administratoriai pasigardžiuodami sakydavo: "Išspausime iš jų sultis, o išspaudas išmesime". Kai kurie ir ranka parodydavo, kaip jie tai darys. Jų žodžiai reikė, jog sunkiu darbu atims sveikatą, o tada baisios gyvenimo sąlygos pribais ligotą kalinį. Taip elgėsi su politiniais kaliniais. Kriminalinius laikė savaus ir jų taip neenge.

Postaliniame laikotarpyje buities ir darbo sąlygos konclageriuose pagerėjo. Daug kalinių buvo paleisti, todėl per šį laikotarpį išmirė gerokai mažiau negu Stalino laikais. Tačiau ir šis laikotarpis buvo nevienodas. Pirmoje Chruščiovo valdymo epochos pusėje, maždaug iki 1959 m., konclageriuose gyventi buvo lengviau. Antroje — sąlygos nuolat sunkėjo.

Dvi kategorijos

Reikia skirti dvi kalinių kategorijas — politinius ir kriminalinius. Nors tiek vienus, tiek kitus žiauriai išnaudojo ir išnaudoja, bet bolševikų požiūris ir kriminalinius yra skirtingas. Tai jų žmonės, tik tiek tiek laikinai pagėdė. Politiniai kaliniai — pavojingiausi "liaudies priešai", kaip juos anksčiau vadindavo. Todėl jie turėjo dirbti pačius sunkiausius darbus. Bolševikai nesuko sau galvos, kad šie kaliniai neišlaikys. Dabar politinius kalinius laiko ypatingai pavojingais, nes gali paveikti visuomenę: net pavojingesnais, negu anksčiau. Mat bolševikai sako, kad pas juos nėra politinių kalinių, nėra priverčiamojo darbo, o gyvi politiniai kaliniai — liudytojai

tuos teigimus demaskuoja. Todėl dabar politinius kalinius ypač stipriai izoliuoja, kad jų žodis neišeitų į vidaus visuomenę ir laisvąjį pasaulį.

Masiniai darbai

Bolševikai priverčiamąjį kalinių darbą naudojo visoje imperijoje, bet daugiausia naudos davė jiems vergų darbas negyvenamuose ir retai gyvenamuose rajonuose. Ten kaliniai pastatė miestus, miestelius, fabrikus, iškasė šachtas, kanalus, kirtė miškus. Ten jie pradėdavo dirbti ant tuščio lauko.

Vežė kalinius iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vakarų Ukrainos, Baltarusijos. Tai buvo pagrindiniai vergų aruodai. Vežė juos iš Kaukazo bei vidurinės Azijos, net ir pačios Rusijos. Gaudydavo juos ir skirdavo 10 ar 25 metų bausmes. Paskui didelėmis grupėmis gabendavo į vadinamuosius persiuntimo punktus, pakraudavo kaip gyvulus į prekinis, spygliuotomis vielomis apraizgytus vagonus po 500-1000 žmonių ir, kareivių lydimus, veždavo teisiai į paskyrimo vietą — miestus, laukus, dykumas.

Pirmausia kaliniai gyven-davo lauke ar palapinėse, vėliau — bet kaip surestose barakuose. Gulėdavo kaip silkės vienas prie kito ant ištisinų gultų. Kai nugaledavo naujos gyvenvietės įsteigimo sunkumus, kai pastatydavo kareivines, administracijai ir gyventojams namus, tuomet ten atveždavo darbininkus, o kalinius keldavo į kitą vietą.

Kaliny — kaip gyvulus

Kalinio išlaikymas buvo labai pigus. Jį rengdavo suplyšusiais, daug kartų lopytais drabužiais. Maistas buvo prastas — iš blogiausios kokybės gaminių, bet ir tokio truko. Oficialaus darbo laikas — 10 val. Tačiau kalinį galėjo išvartyti į darbą bet kada: sekmadienį, per šventę, galėjo užtraukti darbo laiką, nes tai priklausė nuo konclagerių administracijos. Tai reikia įvykdyti gamybinį planą, tai baigti skubią užduotį, ir todėl poilsio kaliniams net sekmadienį neduodavo. Atostogų kaliniai neturėdavo, ir privaldėjo vilkti junga iki numirs.

Kalinių darbu neskaitė prie darbo stažo. Reiškia senatvėje, jeigu žmogus jos sulauks ir išeis iš lagerio, pensijos negaus. Kadangi kalinių buvo dešimtys milijonų, tai valstybė turėjo didžiulį pelną vien už tas papildomas valandas (lyginant su laisvojo darbininko 8 val.), už neduodamas atostogas, už nemokamas pensijas, neatlygintus suluošinimus. Dirbo kasyklose bei fabrikuose ir aukštos kvalifikacijos specialistai, kurie turėtų būti brangiai apmokami, o valstybei jie, kaip kaliniai, nieko nekainavo.

Bolševikai visokiais būdais stengėsi priversti kalinius kuo daugiau dirbti. Jie griebėsi bausmių ir paskatų. Vengiančius arba visai atsisakančius darbo bausdavo karceriu, mąžindavo jiems ir taip menką maisto davinį. Dirbančius viliodavo papildomu maistu. Už nustatytą išdirbio normos viršijimą maisto davinį padidindavo. Tačiau šis papildomas davinys buvo labai mažas ir nekompensavo prarastų jėgų. Tai buvo jaukas išspausti iš kalinio kuo daugiau. Alkani žmonės dažnai kibdavo ant to jauko, bet kartu prarydavo ir kabluką. Stipriau dirbdamas, nors gaudamas ir papildinimą (Nukelta į 5-tą psl.)

Gaunu ir padėkų, ir "velnių"

K. BARONAS

VLIKO pakviestas, pradėjau redaguoti ELTĄ vokiečių kalba V. Vokietijoje. Beveik po dešimties metų pertraukos (paskutiniai ELTOS nr. pasirodė 1973 m.) teko įieškoti adresų (dalį gavau iš p. A. Grinienės), megzti ryšius su valstybinėmis įstaigomis, bibliotekom, organizacijomis ir pan. Radau pritarėjų ir rėmėjų ne tik iš prof. J. Ereto pusės, evangelikų kun. A. Franskeit, vienuolės Michael ("Nijole Gruppe"), kun. Jokūbo Foergo ir kt., bet taip pat krikščioniškų organizacijų eilėse, kurioms Lietuvos okupacija, sunki katalikų padėtis buvo labai gerai žinoma. Tuo klausimu plačiai rašo "TŽ" bendradarbis A. Lembergas.

Sužadintas buvau vienuolio Jokūbo Foergo laišku, kuriame jis dėkojo už ELTĄ, kartu pareiškdamas meilę Lietuvai. Jo veikla yra labai plati, apimanti daugiausia jautimą.

Paminėjęs atžalyną, norėčiau atkreipti dėmesį į tarptautinę katalikų Rytų ir Vidurio Europos jaunimo organizaciją Miunchene, kuri surado mano adresą ir paprašė siuntinėti ne tik ELTĄ, bet ir duoti daugiau žinių apie kun. S. Tamkevičių. Šios organizacijos leidinėliai "Informationen" plačiai rašo apie katalikų padėtį Lietuvoje. Viena biuletenyje dėdo Kryžių kalno nuotrauką. Štai vėl "Fatima Ruf" (tiražas 25.000) pirmame psl. dėdo didelę Sadūnų šeimos nuotrauką ir paaiškinimą: "Vėl viena šeima sugriauta, ir tai jau kelinta Lietuvoje". Viduje — platus straipsnis su Klaipėdos šventovės nuotrauka, šalia paverstosios filharmonijos sale.

Gražus leidinys "Glaube in der 2 Welt". Nemažai žinių apie Lietuvą paskleidžia Vokietijos katalikų žinių agentūra KNA ir jos vedėja Diethild Trefft, su kuria tenka bendradarbiauti, pasikeičiant naujaisiom žiniomis.

ELTĄ siuntinėju ne tik katalikiškoms ir krikščioniškom organizacijoms, bet ir valstybės bei universitetų bibliotekoms, svarbesnei spaudai, parlamento nariams.

Negaliu tvirtinti, ar lapkri-

čio mėn. debatuose vienas parlamentaras priminė Baltijos valstybių okupaciją kaip įrodymą sovietų agresijos pasinaudodamas ELTĄ, tačiau šį biuletenį siuntinėju 50-čiai įtakingesnių Bundestago narių.

Gaunu padėkos laiškus, bet gaunu ir "velnių". Prie tokių priklauso "žaliųjų" atstovas Joške Fišer. Vokas buvo aiškiai atidarytas, nes ant biuletenio buvo uždėtas antspaudas "gauta" ir data. Greičiausiai jis jį peržiūrėjo dėdo į tą patį voką su įrašais: "Nein", "Annahme verweigert", "Zurueck" ir t.t. Gavau iš Bundestago spaudos sk. parlamentaro sąrašą — leidinį "Deutscher Bundestag, 10 Wahlperiode 1983" su paskutiniu rinkimų rezultatais, atstovų nuotraukom, priklausomumą partijai bei trumpom biografiom. Deja, prie Joškos Fišerio — tik gimimo data, partija ir užsiminimas — "Buchhaendler". Spaudoje teko skaityti, kad jis yra radikalai kairysis.

ELTĄ pasirodo tik kas trys mėnesiai. Tad ir jaučiu, kad būtinas didesnis vokiškas leidinys, platesnė literatūra apie Lietuvą. Yra ankstyvesnių leidinių, tačiau jie netinka šių dienų dvasiai. O Vokietija, Austrija ir Šveicarija yra mums labai svarbūs kraštai. Tad apsidžiaugiau VLIKO pirm. dr. K. Bobelio laišku, pranešančiu, kad siunčiama 100 knygų prof. dr. J. Ereto "Vom Imperialismus und Messianismus der Russen" (1983 m. leidinys) išdaliniui vokiški kalbantiems įtakingiesiems asmenims. Tačiau tai tik lašas ant karšto akmens!

Manau, kad reikalingas vienas stiprus leidinys, kuriame tiltų šie skvriai: politinis (istorija, Lietuvos nepriklausomybė, okupacija, rezistencija ir pan.), kultūrinis, religinis, ekonominis, sportinis. Vyriausio redaktoriaus pareigos turėtų tekti dr. A. Geručui, kuriam galėtų talkinti V. Natkevičius, A. Franckaitis, kun. A. Rubikas, kun. dr. K. Gulbinas, dr. J. Norkaitis, K. Čerkečiūnas. Visi jie gyvena Vokietijoje. Lešas pagrįpintų VLIKas, ALTA, PLB, visuomenė. Reikalas labai ir labai skubus, darbas didelis, dirva plati.

A+ JUOZUI LÉVERIUI

amžinybėn iškeliavus,

jo žmonai ONUTEI, sūnui JUOZUI su šeima, broliams — JONUI, VITUI Toronte, broliui ANTANUI Australijoje, sesutei ELENAI Amerikoje ir jų šeimoms reiškiamu nuosirdžią užuojautą jų skausmo valandose bei kartu liūdime —

Jurgis ir Petronėlė Ivanauskai
ir dukra Elvyra

Vasarinis praktiškas dovanų siuntinys giminėms Lietuvoje

SIUNTINYS nr. 1 — 1984 m.

3 suknėlėm įvairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nailonas, japoniška gėlėta medvilninė medžiaga), labai gera vilnonė angliška medžiaga eilutei su įrašu "All wool, made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlų (Lietuvoje labai pagedaujami), 1 bliuskūtė arba vyriški marškiniai, 1 pora "Wrangler" denim džinsų, 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo džinsų.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$460.00
(šį siuntinį dar galima įdėti 7 svarus įvairių prekių.)

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis apsiaustui, De-Lux, sveria 5 sv.	110.00
Džinsai rumbuoto aksomo, "Wrangler" arba "Levi"	46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	55.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	13.00
"Telescopic" lietsargis	13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	52.00
Puiki suknėlė medžiaga	44.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknėlei, 3 metrai	66.00
Aksomo medžiaga eilutei, dvigubo pločio, 3 metrai	83.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	77.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 metrai	110.00

Šiuos maisto gaminius galima siųsti su drabužiais: 1 sv. arbatos — \$8.50, 1 sv. nescafes — 13.00, 2 sv. pupelių kavos — 15.00, 1 sv. šokolado — 7.50, 40 cigarečių — 5.50. Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti \$65.00 persiuntimui. Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles. Persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO. Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592.

A+ JUOZUI LÉVERIUI

iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai ONAI ir sūnaus JUOZO šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia —

Hamilton, Ont.

Simas Vyšniauskas,

Mylimai MAMYTEI

mirus,

dukterims — LIUCIJAI SKRIPKUTEI, ANTOSEI ASMENAVIČIENEI, ir artimiesiems reiškiamame nuoširdžią užuojautą —

Liuda ir Edmundas Trečiokai

Mylimai Motinai

a.a. SOFIJAI SKRIPKIENEI

mirus,

jos dukrai SOFIJAI RAKŠTIENEI su šeima ir giminėms reiškiamame nuoširdžią užuojautą —

A. J. Kšivickai

J. V. Pilkauskai

S. A. Saunoriai

1984 METŲ KELIONĖS LIETUVON

9-18 dienų kelionės, įskaitant 11 dienų Lietuvoje

Išvykstama iš Montrealio

Speciali 13 dienų kelionė — 11 naktų Lietuvoje

(Du pilni savaitgaliai su giminėmis ir draugais).

Kelionė 314: kovo 14 — kovo 26 \$1,295

"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

9 dienos LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 427: balandžio 27 — gegužės 5 \$1,225

Kelionė 511: gegužės 11 — gegužės 19 \$1,325

Šešios dienos Vilniuje, 1 diena Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

10 dienų LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 917: rugsėjo 17 — rugsėjo 26 \$1,355

Šešios dienos Vilniuje, dvi dienos Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 507: gegužės 7 — gegužės 18 \$1,385

Kelionė 604: birželio 4 — birželio 15 \$1,551

Kelionė 101: spalio 1 — spalio 12 \$1,385

Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje,

dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš Montrealio

KELIONĖS IŠ JFK IR BOSTONO

18 dienų Kelionė 710B: liepos 10 — liepos 27 \$1,999

Kelionė 814B: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 31 \$1,999

Vieniolika dienų Lietuvoje, dvi — Maskvoje,

dvi — Leningrade, dvi — Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš JFK

17 dienų LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 508B: gegužės 8 — gegužės 24 \$1,769

Kelionė 612B: birželio 12 — birželio 28 \$1,899

Kelionė 918B: rugsėjo 18 — spalio 4 \$1,829

Šešios dienos Vilniuje, keturios — Rygoje,

trys — Varšuvoje, viena — Frankfurte

"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono

13 dienų LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

Kelionė 429: balandžio 29 — gegužės 11 ... \$1,699

Penkios dienos Vilniuje, penkios — Romoje,

dvi — Maskvoje

"Alitalia" lėktuvais iš JFK

12 dienų LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 500A: gegužės 8 — gegužės 19 \$1,379

Kelionė 612A: birželio 12 — birželio 23 \$1,649

Kelionė 710A: liepos 10 — liepos 21 \$1,649

Kelionė 807: rugpjūčio 7 — rugpjūčio 18 \$1,649

Kelionė 918A: rugsėjo 18 — rugsėjo 29 \$1,489

Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje,

viena — Frankfurte

"Lufthansos" lėktuvais iš JFK ir Bostono

"Oberammergau" ir Miunchenas (pasirinkina penkių dienų kelionė) \$439

12 dienų LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 710A: liepos 10 — liepos 21 \$1,639

Kelionė 814A: rugpjūčio 14 — rugpjūčio 25 \$1,639

Kelionė 904: rugsėjo 4 — rugsėjo 15 \$1,639

Šešios dienos Vilniuje, dvi — Maskvoje,

dvi — Leningrade, viena — Helsinkyje

"Finnair" lėktuvais iš JFK

11 dienų LIETUVA IR LENKIJA

Kelionė 925: rugsėjo 25 — spalio 5 \$1,279

Šešios dienos Vilniuje, trys — Varšuvoje

"Alitalia" lėktuvais iš JFK

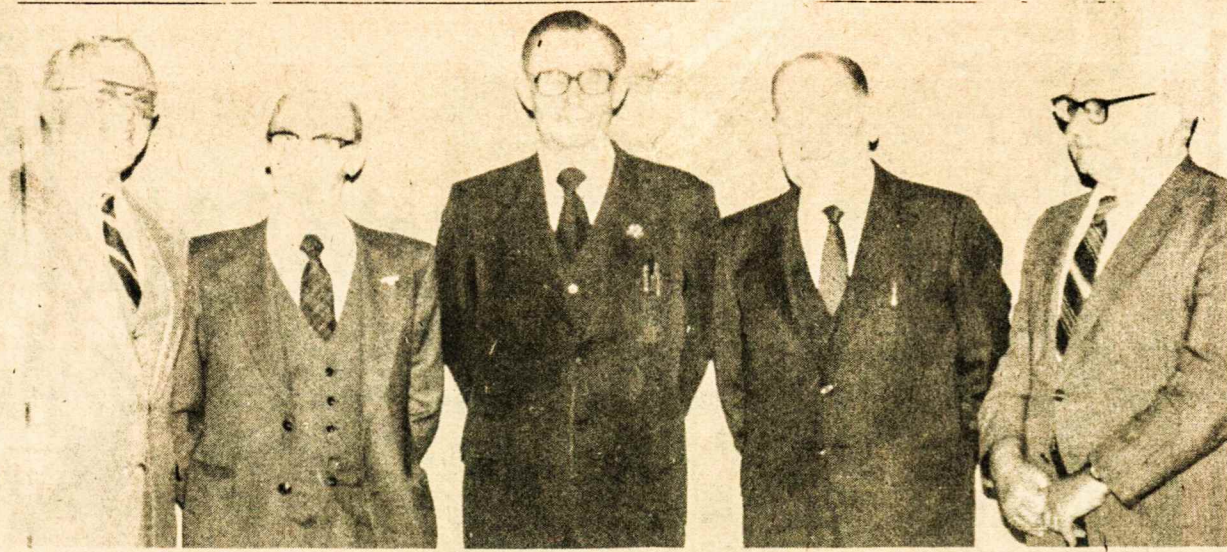
Dėl brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į

Baltic Tours

293 Auburn St.

Newton, MA 02166, USA

Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

Pirmieji VII Tautinių šokių šventės rėmėjai Klivlande. Iš kairės: Iešų telkimo koordinatorių V. A. STAŠKUS, PETRAS MILAŠIUS, paaugokės šventei \$1000 ir \$400 loterijos paveikslui, VINCAS ČEČYS ir JONAS BALB-TAS, paaugokė po \$500, BR. NAINYS, per kurį gautos aukos

Nuotr. V. Bacevičiaus

Imperija su keturiais milijonais kalinių

(Atkelta iš 3-čio psl.)

domą maisto davinį, kalinys pamažu silpnėdavo ir pasidarydavo distrofikų.

Botagas ir pyragaitis

Bolševikai panaudojo pačius niekšišiausius metodus, kad išspautų iš kalinio daugiau pelno. Jie vienoje rankoje laikė botagą, kitoje pyragaitį. Toks "pyragaitis" buvo net machorkos pakelis. Kaliniams labai trūko rūkalų. Rūkantieji kentėjo. Bolševikai tai išnaudojo darbo našumui skatinti. Kasyklose už įvykdytą pamainos išdirdio normą kaliniams duodavo po pakelį machorkos. Reiškia stenkitės, kaskite daugiau rūdos — gausite parūkyti. Vienas pakelis kainavo 6 kapeikos. Taigi labai pigiai atsieidavo papildoma rūdos tonna.

Kareiviai saugodavo kalinius, kad jie nepabėgtų. Į apsaugos dalinius skirdavo vaikus, pamitus atlikti privalomą karo tarnybą ir jais, kaip šunimis, pjudydavo kalinius. Kareiviai kainavo taip pat pigiai: jų aprangą prasta, nepergeriausias ir maistas. Mokejo jiems mažai. Po Stalino mirties bolševikinės imperijos vadovai, nors ir paleido daug kalinių, bet nuo jų išnaudojimo visiškai neatsisakė. Paleisti politiniai kaliniai pasklido po visą šalį. Jie pasakojo apie patirtus konclageriuose žiaurumus, apie nežmonišką išnaudojimą. Kai kurie rašė atsiminimus. Švelniau parašytus cenzūra net leido paskelbti spaudoje. Daug demaskuojančios medžiagos paskelbė patys oficialūs pareigūnai.

Konclagerių žiaurumai ir prievarta jaudino visuomenę ir kelė pasipiktinimą. Ne tik imperijos viduje sklido stulbinančios žinios apie komunistų nusikaltimus, bet pasiekė ir užsienį. Užsienio visuomenė galėjo gauti liudijimų iš pirmų rankų. Tuo metu iš bolševikinės imperijos konclagerių grįžo nemaža ir užsieniečių. Jų paslaptingumo ir melo siena, dengusi šią imperiją. Jos prestižas tiek viduje, tiek užsienyje smuko.

Apgaulus humanizmas

Postalininiai bolševikinės imperijos vadovai didžiavosi, kad baigta su prievarta ir žiaurumais. Dabar bolševikai esą humaniški, šalyje įsigalėjęs teisingumas. Ypač dideliais humanistais dėjos bolševikų vadovai Brežnevo laikais. Tačiau šioje "humanistų" imperijoje šandien toks platus konclagerių tinklas, kokio nėra jokioje kitoje pasaulio valstybėje. Kad nepakenktų bolševikinei propagandai vaizduoti imperiją patrauklią visuomenei ir neleistų jos kritikams baidyti pirštais ir konclagerius bei priverčiamąjį darbą, imperijos valdžia ėmė kruopščiai maskuoti konclagerius ir kalėjimus, ypač politinių kalinių konclagerius.

Klaidinanti spauda

Svarbų vaidmenį visuomenės dezinformavime atlieka bolševikinė spauda. Propaganda tvirtina, kad įkalintieji buvo teisiama už pavojingumą nusikaltimams pagal įstatymą. Bet bolševikų imperijoje politiniams kaliniams įstatymų nėra. Yra tik įstatymų iškašos, kuriomis siekiama apgauti visuomenę. Tai tik keliolikos asmenų grupelės valia.

Bolševikų spauda nuolat tvirtina, kad jų "humaniškoje" šalyje yra tik kriminaliniai nusikaltėliai, o politiniai nėra. Todėl dabar maskuoja pačius kalėjimus bei konclage-

rius, kelia juos toliau nuo visuomenės akių.

Po Stalino mirties

Stalino mirtis pakeitė kalinių likimą. Naujieji vadovai atsisakė tokios nuožmios kalinių naikavimo ir išnaudojimo politikos. Per kelis metus po Stalino mirties daugumą politinių kalinių paleido, o kai kuriems sumažino kalinimo laiką. Tačiau dar daug liko su 25-rių metų bausmėmis.

Šalis buvo perkrauta kriminaliniais kaliniais, todėl ir jų daug paleido. Pirmiausia išleido teistus už siūlų ritę, už nuo lauko surinktų varpų saujele, už lentgalį, parsineštą iš statybos. Tokie buvo teisti nuo trejų iki septynerių metų.

Nuo 1956 m. politinių kalinių darbo jėga sumažėjo ir nebebuvo vienas pagrindinių bolševikų ekonomijos ramsčių. Politikalinių likučius sutelkė Mordovijoje, o kriminaliniai kaliniai liko išmėtyti po visą šalį.

Mordovijoje jau senai bolševikai buvo įsteigę ištisą konclagerių sistemą su savo geležinkeliu, tiekimo tinklu. Prie kiekvieno konclagerio pastatė įmonę. Todėl kaliniai labai retai susitikdavo su laisvais žmonėmis, išskyrus lagerio tarnautojus ir įmonės vyresnybę. Kalinių neišvengdavo dirbti už konclagerio tvorą.

Pigi darbo armija

Nėra pasaulyje valstybės, kuri turėtų tokia didelę kalinių išnaudojimo patirtį, kuri mokytų išspauti tokį didelį pelną iš kalinių prakaito. Ši tobula konclagerių sistema neatsirado per vienerius metus. Per 60 metų ją lipdė, dailino, tobulino. Dabar 4-5 milijonai kalinių sudaro didelę darbo armiją. Jie aptarnauja daugybę fabriku, gamina įvai-

rias mašinas, namų apyvokos daiktus, kerta miškus, dirba kasyklose. Pusvelčiui dirbdami, jie duoda bolševikų imperijai didelį pelną.

Skirtingai nuo Stalino laikų, dabar bolševikai moka kaliniams už darbą pusę laisvojo darbininko atlyginimo. Iš jo atskaito maisto ir drabužių kainas bei kitus mokesčius. Vidutinis kalinio uždarbis, atskaičius mokesčius — 25-30 rb. per mėnesį.

Bolševikai tvirtina, jog kalinių darbą reguliuoja Darbo kodeksas taip, kaip ir laisvųjų darbininkų. Bet tai tik dalinė tiesa. Kalinio darbo laikas — 8 val. per dieną, tačiau per savaitę jis dirba 6 dienas (48 val.), o Darbo kodekse numatytos 5 darbo dienos po 8 val. Taigi kalinys dirba per savaitę 8 val. ilgiau negu laisvas darbininkas.

Keturi milijonai kalinių (ne mažiau, o gali būti daugiau), apytikriai paskaiciavus, per metus uždirba apie 600.000 papildomų darbo metų! Kalinys negauna atostogų. Jei imsim trumpiausią atostogų laiką — 14 darbo dienų per metus, tai 4 milijonai kalinių uždirba dar apie 170.000 metų. Iš viso 770.000 papildomų darbo metų per vienerius metus! (Šis paskaičiavimas apytikris. Tikslus duotų dar didesnį skaičių).

Jeigu papildomą darbo laiką paversime pinigais, gausime didžiulę sumą! Bet tai ne viskas. Kalinio darbas neįskaitomas į darbo stažą, o tai reiškia, kad valstybė už tą laiką nemoka buvusių kaliniui pensijos senatvėje. Tai irgi sudaro gražią sumą. Matome, jog kaliniai užpildo didžiulę bolševikų imperijos biudžeto spragą.

Argentiniečiai apie Lietuvą

Lietuvos nepriklausomybės šventė Argentinos sostinėje Buenos Aires buvo surengta vasario 19 d. Iškilmės pradėtos vietinėje katedroje iškilmingomis Mišiomis, kurias atnėavo kun. Aug. Steigvilas, MIC. Prie altoriaus matėsi gėlių vainikas, Argentinos ir Lietuvos vėliavos su palyda, sudaryta lietuvių jaunimo, pasipuošusio tautiniais drabužiais.

Prie Laisvės paminklo Plaza de Mayo aikštėje buvo padėtas vainikas, pagerbiant žuvusius ir kovojančius už Lietuvos laisvę. Jautrią kalbą pasakė ALOS tarybos pirm. archit. Artūras Kaminskas.

Vakare, 19 v., lietuvių parapijos salėje buvo surengtas Vasario 16 iškilnių šėnys. Jaunimui įnešus Argentinos ir Lietuvos vėliavas, buvo sugiedoti abiejų kraštų himnai. Pagrindines kalbas pasakė jaunimo atstovai — Izolda Simanauskaitė lietuviškai, Nestoras Ruplėnas — ispaniškai. Abu puikiai atliko savo uždavinius.

Meninėje dalyje dainininkė Adriana Jocyte padainavo lietuviškos ir ispaniškos dainų su gitaros palyda, o Argentinos Lietuvių Centro ansamblis "Inkaras" pašoko tautinių šokių.

Maloni staigmena buvo kandičio solisto Antano Keblio dainos. Vos spėjęs atvykti iš orauosčio, padainavo keletą dainų, kurios publikai labai patiko. Baigdamas koncertą, A. Keblys pakvietė visus atsistoti ir kartu sudainuoti "Lietuva brangi". Visa tai paliko visiems gilų įspūdį.

Rezoliucijas, skirtas Argentinos vyriausybei, perskaitė Z. Juknevičius. Baigminį žodį tarė kun. A. Steigvilas, reikšdamas padėką visiems renginio

talkininkams, programos atlikėjams ir dalyviams.

Apie šias iškilmes rašė dienraščiai "La Nacion", "La Razon", skelbė radijas "Continental". Prie aprašymo buvo pridėtas ir rezoliucijos tekstas su nuotraukomis.

Vasario 16 proga Lietuvai išlaisvinti komitetas, VLIKo pavestas, paskelbė atitinkamą pareiškimą per visas Argentinos žinių agentūras — "Telam", "Saporiti", "Din" ir "Noticias Argentinas". Per radiją Mitre programoje "De vuelta" kalbėjo žymūs žurnalistai — B. Neustad, M. Gronzona, C. Varela ir perskaitė visą minėtos rezoliucijos tekstą. "Radio Belgrano", "Radio El Mundo", "Radio Argentina" ir "Radio Splendid" davė ištraukas.

LIKAR pirm. Aleksandras Artūras Mičiūdas kalbėjo 10 min. per "Radio del Pueblo" programoje "Primer Plano", kuriai vadovauja lietuvių draugas Antanas Petric, kroatų kilmės.

Pažymėtina ypač tai, kad didieji Buenos Aires dienraščiai "Tiempo Argentino", "La Razon" ir "Nueva Provincia" plačiai rašė apie Sov. Sąjungos pavergtą Lietuvą, rusinimą, religijos persekiojimą, tautinę priepauidą. Ryšium su šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktimi net keli Argentinos laikraščiai rašė apie Lietuvą. Daugiausia vietos jai skyrė Buenos Aires dienraštis "Clarín" (Trimitas), kuris yra laikomas kairiųjų laikraščiu. Anksčiau jis niekad neraišydavo apie Lietuvą. Ten dabar dirba vienas lietuviams palankus žurnalistas. K. Alarmis

Ilgamečiam Bendruomenės nariui ir rėmėjui

a.a. JUOZUI LÉVERIUI

mirus,

žmoną ONĄ, sūnų JUOZĄ PETRĄ su žmona, seserį ELENĄ Pitsburge, brolius — VIKTORĄ ir JONĄ Toronte, ANTANĄ Australijoje ir visus giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

KLB Otavos apylinkės valdyba
ir nariai

Tautinių šokių šventės bilietai

Svarbi tautinių šokių šventės informacija

Šventės rengėjų komitetas praneša savo mieliems kaimynams Kanadoje, kad šokių šventės bilietus galima įsigyti tiesiai per "Ticketron" agentūrą, kurios telefoną galima rasti bet kurioje Kanados ar JAV didesnio miesto telefonų knygoje. Užsakant bilietus telefonu nurodyti — "Lithuanian Folk Dance Festival". "Ticketron" patarnavimas greitas ir sąžiningas. Organizacijos, kurios savo nariams užsakys ne mažiau 25 bilietų, gaus nuolaidą po \$2. Čekius, išrašytas "Lithuanian Folk Festival" vardu JAV valiuta (US funds), pridėdant 20 JAV centų pašto išlaidoms ir sau adresuotą voką, siųsti su užsakymu: V. Ziedonienei, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119, USA.

Siūlome ta nuolaidą kuo skubčiausiai pasinaudoti. Taip pat yra platinami šventei remti loterijos bilietai. Stambūs ir vertingi laimėjimai nudžiugins būsimus laimėtojus, o likusios lėšos padės padengti dalį neišvengiamų išlaidų. Loterijos bilietų teiraukitės pas Bronių Nainį, 18414 Landseer Road, Cleve-

land, Ohio 44119, USA. Knygtėje yra 12 bilietų po vieną dolerį. Už knygtę grąžinama 10 JAV dolerių.

Transporto ir nakvynių reikalais galite kreiptis į Vytautą Jokūbaitį, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117. Tel. (216) 481-7161.

Prekybininkai, profesjonaliai, verslininkai ir organizacijos kviečiami siųsti sveikinius ir skelbimus į šventės leidinį, kurio didelis tiražas užtikrins ir didelį skaitytojų skaičių. Vieno puslapio kaina — \$200, pusės — \$150, ketvirtio — \$100, aštuntadalio — \$60. Čekius (US funds) ir tekstą siųskite V. A. Staškui, 263 Meadowview Road, Sagamore Hills, Ohio 44067, USA.

Spaudos atstovai ir fotografai kredencialų reikalais (press card) prašomi kreiptis į Gražną Kudukiene, 3156 Kersdale Road, Pepper Pike, Ohio 44124, USA. Tel. (216) 464-6489. Taip pat asmenys, reikalingi bet kokios papildomos informacijos, gali kreiptis į ją nurodytu adresu.

Laukiame jūsų dalyvavimo ir paramos. A. Balasaitienė

Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės

bilietų informacija

Šventė įvyks Koliziejuje,

Richfield, Ohio,

1984 m. liepos 1 d.

Bilietai gaunami:

KLIVLANDE: Valdona Ziedonis, 18706 Kildeer, Cleveland,

Ohio 44119, USA.

"Patria", 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, USA.

Tel. (216) 531-6720.

ČIKAGOJE: p.p. Vaznelių "Gifts International" krautuvėje,

2501 West 71 St., Chicago, IL 60629, USA.

Tel. (312) 471-1424.

TIKETRON: visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk

Dance Festival.

Bilietų kainos: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.

Organizacijos, užsisakiusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Coliseum, gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

IŠKILMINGO POKYLIO BILIETAI

POKYLIS bus liepos 1 d. "Stouffers Inn" on the Square

viešbutyje. Kaina: \$27.00

JAUNIMUI — "Holiday Inn", Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00.

BILIETUS PLATINA: Ona Jokūbaitienė — (216) 481-7161,

3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117, USA

Romas Zorska, (216) 371-0130.

4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118, USA.

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk

Dance Festival, Inc. ir pridėti sau adresuotą voką su pašto ženklų.

Bilietų platinimo komisija

Nemokamai viena pora džinsų

jei, čia apmokėję maitą, siūsite į Lietuvą oro paštu siuntinį, sveriantį daugiau kaip 6 kg. Tai galioja iki š. m. balandžio 30 d.

331 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ont. M6R 2M8

Tel. 532-3042

Mes priimame siuntimus naujas prekes, atneštas siuntėjo į mūsų įstaigą

Kainos siuntinių oro paštu: iki 6 kg — \$50.00, 7 kg — \$58.00,

8 kg — \$65.00, 9 kg — \$69.00, 10 kg — \$72.00.

Banderolės (paprastu paštu): 5 kg — \$19.00, 10 kg — \$34.00.

Visi siuntiniai apdrausti.

Mūsų įstaiga Hamiltone: 747 Barton St. E. Tel. 544-3603

Standartinis
dovanų siuntinys:

4 poros džinsų (dvi — moteriškų, dvi — vyriškų)

Ilgamečiam nariui

**AŲA
JUOZUI BALTADUONIUI**

mirus,

žmoną GREŲ, dukras — RŲŲ ir IRENŲ su ųeimomis
nuoųirdųiai uųjaučiame —

"Romuvos" stovyklos valdyba

Brangiam vyrui ir tėveliui

**AŲA
JUOZUI BALTADUONIUI**

iųskelivus amųzynbėn,

žmoną skautininkę GREŲ, dukras — RŲŲ ir IRENŲ
su ųeimomis nuoųirdųiai uųjaučiame bei kartu liūdime —

Toronto "Šatrijos" tuntas

AŲA

SOFIJAI SKRIPKIENEI

iųskelivus į amųžiną poilsį,

jos dukroms — LIUCIJAI SKRIPKUTEI, SOFIJAI RAKŠ-
TIENEI, ANTANINAI ASMENAVIČIENEI, ALEKSANDRAI
STEPONAVIČIENEI, dukrai JUSTINAI Lietuvoje, jų ųeimoms
ir artimiesiems nuoųirdųia uųjuojautą reiųkia —

J. ir E. Varanavičiai

Amųzynbėn iųskelivus mylimai mamytei,
senelei, prosenelei**AŲA
SOFIJAI SKRIPKIENEI**jos dukterims — SOFIJAI, ANTANINAI, ALEK-
SANDRAI, JUSTINAI Lietuvoje, LIUCIJAI, vaikai-
čiams, provaikaičiams, jų ųeimoms bei visiems
artimiesiems reiųskiamo nuoųirdųiausia uųjuojautą —

S. A. Kalūzos

V. Paliūnas

L. V. Morkūnai

I. Penkauskienė

G. B. Trinkų ųeima

**KUN. VYTAUTO BAGDANA VIČIAUS
originaliai paruoųti sekmadienių
Miųių komentarai,
perduodami Čikagos "Margučio" radijo laidose,**yra susilaukę plataus susidomėjimo. Daugelis klausytojų yra
pareiųkę pageidavimą, kad ųie komentarai būtų iųleisti knyga,
kad jais galėtų pasinaudoti ir kitur gyvenantys.Ateitininkų medikų korporacija "Gaja", ųiuos komentarus
(vertindama, jų autoriui yra paskyrus 500 dol. premiją, "Margu-
tis", remiant "Gajos" korporacijai, ryųtasi juos iųleisti atskira
knyga.Trejų metų Komentarų ciklas, paraųytas remiantis naujo-
mis teologinėmis studijomis ir II Vatikano susirinkimo dvasia,
atsieis \$15 JAV, \$20 Kan. Tačiau jei kas atųisų \$12.50 Kan. iki
birželio 30 d., knyga bus pasiūsta, kai tik iųeis, be primokėjimo.
Lietuviųkos religinės kultūros rėmėjai, kurie parems ųį leidinį
ne maųiau kaip \$65 Kan., bus įrašyti knygon kaip leidėjai.

Pinigus su tikslu adresu ųiųti:

Margutis, 2422 W. Marquette Rd.,
Chicago, IL 60629, USA.**Pasirenkant laidotuvių namus****Brolių Brown laidotuvių namų
ROSS CRAIG KOPLYČIA
turi puikias patalpas pigiomis kainomis**

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs ųeųių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai ųeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medųiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse ųeimoms bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės ųeimoms nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervėųimas į bet kurią uųmiestinę vietovę
- Erdvi autoaikštė
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų
kainas bei teikiamas paslaugas**Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen Street West (at Lansdowne)
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446**

Kanados baltiečių karo veteranų lygos suvaųiavimo dalyviai Toronto Lietuvių namuose

Nuotr. St. Dabkaus

"Jūs neųate laisvės vėliavą"

Aukųti Amerikos pareigūnai baltiečių surengtoje konferencijoje

JONAS MATULAITIS

III-joje ųmogaus teisių konferencijoje, kurią ų. m. kovo 17 d. Los Angeles "Ambassador" vieųbutyje surengė Baltiečių laisvės lyga, aukųtieji Amerikos valdųios pareigūnai pripaųino, kad ųi organizacija atlieka labai svarbų darbą.

ųioje konferencijoje valdųios pareigūnų buvo daugiau negu bet kada anksčiau. Į konferenciją atvyko, kalbas pasakė ir diskusijose dalyvavo valstybės sekretoriaus (uųųsenio reikalų ministerio) asistentas Elliot Abrams, JAV ambasadorės JT-se pavaduotojas ir nuolatinis atstovas Trečiajame komitete Carl S. Gershman, pernai turėjęs dėl Baltijos valstybių aųtrų susikirtimą su rusu O. Trojanovskiu, "Laisvosios Europos" ir "Laisvės radijo" viceprezidentas William Buell, JAV kongreso komisijos Helsinkio susitarimams sekti direktorius Spencer Oliver.

"Jūsų organizacija daug padarė, kad Baltijos valstybių klausimas nenuėjo ųmarųtin", pareiųškė p. Abrams. "Realiosios politikos" ųalininkai, anot jo, linkę pasaulio taikos labai ų klausimą nuraųtyti ir nuostolius. Kai keliama ųūkia "uų taiką", reikia papildyti "uų taiką ir uų ųmogaus teises". "Jūsų darbas padaro jus pačiais geriausiais Amerikos piliečiais" pareiųškė W. Buell. C.S. Gershman pastebėjo, kad Jungtinėse Tautose dėmesys nuo individo teisių pakeliamas į teises didesniems kolektyvams ir tautoms. Baltiečių laisvės lyga savo darbu prisidedanti prie tų pasikeitimų. "To besikeičiančio proceso Jungtinės Tautos ilgai nebegalės ignoruoti" ir turės pra-

dėti kelti visų tautų laisvės klausimus.

Spencer Oliver pasakojo, kad Helsinkio susitarimų apųvalginėse konferencijose niekas nedrįso kritikuoti sovietų. Tik Madride JAV delegacija prabilo atvirai, ir ja pasėkė kai kurie Europos kraųtai. Eųa ųovietai tikisi, kad Vakarai pavargs, kovodami uų ųmogaus teises". Baltiečių laisvės lyga neleidųianti Vakarams pavargti. Kvietė ją bendradarbiauti su jo iųtaiga.

Bene geriausiai jį parodo reguliariai kas mėnesį pasirodantis "Elta-Press" biuletenis, kurio kiekvienas numeris turi vidutiniųkai apie 30 maųinraųčio puslapį. Pradėtas jis leisti 1954 m. Taigi ųiemet jau sukako 30 metų, kai gyvuoja ir reguliariai pasirodo ųis periodinis lietuviųkosios informacijos leidinys italų kalba. Sukaktis juo iųymesnė, kad jį yra vieno ųmogaus iųsipareigojimo vaisius. Kas paųįsta ųiek tiek mons. Mincevičių, ųino, kad jis nemėgsta vieųšumos ir reklamos. Ta prasme jis labai "neamerikietiškas" ir "nemoder-nus". Pagaliau, jeigu jis nebūtų uųsidaręs savo kamaraiteje, kaip iųstengtų tiek daug iųveikti? Vis dėlto būtų graųu, jei ųis nepavargstantis Lietuvos reikalų garsintojas italų spaudoje susilauktų mūsų visuomenės bent simboliųko iųvertinimo. Italųkosios "Elta-Press" trisdeųimtmečio sukaktis teikia gerą progą. Dėl to norėtuųsi palinkėti darbųųijam monsinjorui geros sveikatos, kad jis ir toliau sėkmingai garsintų Lietuvos reikalus italų spaudoje.

Monsinoro Vinco Mincevičiaus biografijoje raidiųkai pasitvirtina Bernardo Brazdžionio įkvėpti ųodųiai — "My-

lėsi Lietuvą iš tolo/ Visa ųirdim, visais jausmais/ Iš tolo meilė neparpuola/ Po balto marmuro namais".

Turto — marmuro namų neturi, bet jo visas gyvenimas liudija meilę Lietuvai "iš tolo". Gimęs 1915 m. uųųienyje, netoli Breslavo (tuometinėje Vokietijoje, dabartinėje Lenkijoje), inųinieriaus ųeimoje, anksti netekęs motinos, tik keletą metų pagyvenęs Lietuvoje, mons. Mincevičius nuo 1934 m. gyvena Italijoje, kur gavo tvirtus idealistinės paųaukimo pagrindus. Nors ir ne tapęs salezičium, monsinjoras dėkingai prisimena savo pasirengimo metus Tarptautiniame salezičių institute Foglizzo mieste, paskui salezičių Ateneume Torine. Aukųtuųsius teologijos mokslus licenciatu laipsniu baigė gregoriniame universitete Romoje. Kunigu įųventintas 1949.XII.17. Per II D. karą faųistų internuotas Sicilijos saloje, tada dar studentas salezietis, turėjo nepaprastą galimybę susipaųinti su ųmiausiais italų anti-faųistinio pasiprieųšinimo veikėjais, kurie vėliau po karo atliko vadovaujantį vaidmenį demokratiniėje Italijoje, kaip respublikos prezidentas Luigi Einaudi, ilgametis vidaus reikalų ministras Mario Scelba ir daugelis kitų.

Mons. V. Mincevičius yra vienas tų, kuriuos Apvaizda išvėdė į pasaulį "stebuklingais keliais", kad neapleistų "amųžiais suvargusios" Lietuvos, kaip giedama ateitininkų himne.

Monsinoro Vinco Mincevičiaus biografijoje raidiųkai pasitvirtina Bernardo Brazdžionio įkvėpti ųodųiai — "My-

Baltiečių karo veteranų suvaųiavimas

ų. m. kovo 17 d. Toronto Lietuvių namuose įvyko organizacijos "Baltic Veterans' League" suvaųiavimas, kuriam gausiai dalyvavo karinių estų, latvių ir lietuvių organizacijų atstovai su vėliavomis. Kun. P. Šarpnickui paskaičius invokaciją, pirm. St. Jokubaitis pasakė įžanginę kalbą, paliesdamas baltiečių kovas su sovietiniais okupantais.

Pagrindinę kalbą pasakė buvęs Kanados kraųto apsaugos min. G. Lamontagne, dabar paskirtas Kvebeko provincijos gubernatoriumi.

Suvaųiavimą sveikino sen. dr. S. Haidasz, gen. G.G. Bell, gen. B.J. Legge, maj. E. Bishop, kpt. A. Stevenson, kpt. J. Breithaupt, parlamento narys J. Fliss, Ontario premjero atstovas Kolyn, Ontario parlamento narys T. Ruprecht, Estijos konsulas I. Heinsoo, KLB pirm. adv. A. Pacevičius, estų tarybos pirm. L. Leivat, Latvių federacijos pirm. T. Kronbergs, Pavergtų Europos tautų organizacijos ir latvių karo veteranų atstovas O. Berzitis, Kanados lietuvių ųaulių rinktinės pirm. J. ųiaučius, estų karo veteranų atstovas E. Tori.

Raųtu sveikino: Kanados min. pirm. P. E. Trudeau, opozicijos vadas B. Mulroney, gen. Lietuvos konsulas dr. J. ųmuidzinas, Ontario vyriausybės min. N. Leluk.

Beveik visi kalbėtojai smėkė sovietus, pavergusius Baltijos valstybes bei kitus kraųtus, priminė jų nesilaikymą Helsinkio akto, ųmogaus teisių lauųymą, religijos persekiojimą, spaudo laisvės pa-neigimą.

Pagrindinis kalbėtojas G. Lamontagne buvo apdovanotas ųaulių ųvaigždės ordinu, kurį prisėgė J. ųiaučius, asistuojamas A. Mylės iš Montrealio.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išores ir vidaus daųymo bei popieriavimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Lietuviųka baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkųti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 247-6405

Arūnas Kaminskas, dirigentas

Darrel Rowader, Faustas

Anita Pakalniškytė, Margarita

Algirdas Brazis, Valentinas

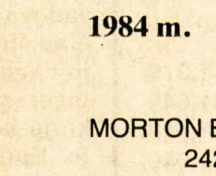
Aldona Stempuzienė, Mirta

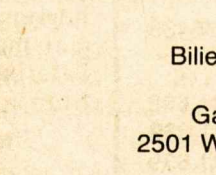
Christian Smith, režisierius

Violeta Karosaitė, choreografija

Jonas Vaznelis, Mefistofelis

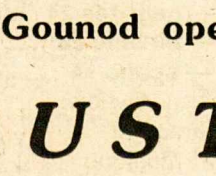
Margarita Momkienė, Siebelis

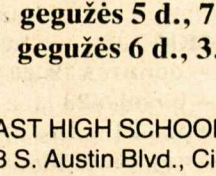
Kazys Oželis, scenos produkcija

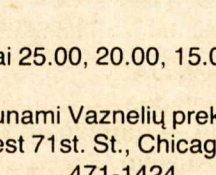
Emilija Sakadolskienė, chorvedė

Alfa Gečas, chorvedys

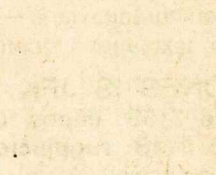
Bernardas Prapulenis, Wagneris

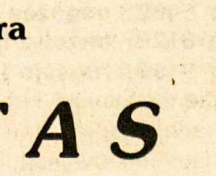
Aldona Stempuzienė, Mirta

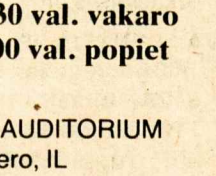
Kazys Oželis, scenos produkcija

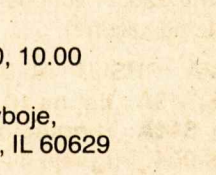
Christian Smith, režisierius

Violeta Karosaitė, choreografija

Jonas Vaznelis, Mefistofelis

Margarita Momkienė, Siebelis

Kazys Oželis, scenos produkcija

Christian Smith, režisierius

Violeta Karosaitė, choreografija

Jonas Vaznelis, Mefistofelis

Margarita Momkienė, Siebelis

Kazys Oželis, scenos produkcija

Melniko romanas "Pakirsta šaka"

ALĖ RŪTA

Architektas Petras Melnikas pastaruoju metu pakrypo į literatūrą ir yra Lietuvos Rašytojų dr-jos narys. Gal jau visą dešimtmetį ar daugiau jis rašė ir spausdino straipsnius kultūrinėmis bei literatūros teorijos ir kritikos temomis. Kultūriname "Draugo" priede buvo spausdinta jo idomių "kertiųjų paraščių".

Pirmą savo romaną jis išleido 1977 m., būtent — "Debesys ir properšom". Tai jauno išsiuvio lietuvių pergyvenimai Italijoje ir Amerikoje, patraukliai atpasakoti. Antras jo romanas — "Gėlių generacija" ("Ateities" leidinys 1982 m.). Ten autorius mėgino spręsti Amerikos jaunimo problemas, ypač hipių klestėjimo laikais. Perna "Draugo" atkarpoje atspausstas visas jo gana idomus romanas "Sibiro savartynai".

1983 m. pabaigoje pasirodė naujas P. Melniko romanas "Pakirsta šaka". Savo turinui turi tiek bendro su "Debesim ir properšom", kad pagrindiniai veikėjai klajoja po Italiją ir atsiduria Amerikoje.

P. Melnikas, matyt, gimes po laiminga žvaigždė — visos jo knygos gražiai išleidžiamos, ypač "Pakirsta šaka". Kietas drobės viršelis ir labai idomus, dail. P. Mikalajūno aplankas (kelių atsešėlių žalsvos ir baltos spalvų pusiau abstraktinis piešinys). Jau vien dėl išorės knyga malonu paimiti į rankas.

Romano tema labai idomi (kaip ir A. Kairio "Kelonė" ir Vilnių). Bent pradžia susiliečia su Lietuva. Tik čia ne į Vilnių pagrindiniai veikėjai keliauja, o įsimylėjęs lietuvis mėgina iš sovietinės ekskursijos po Vakarų Europą pabėgti, kad nuvyktų pas savo mergaitę, gyvenančią Amerikoje.

Taip, labai intriguojanti romano užuomazga: pradėjęs skubi skaityti, domėdamasis kaip bus, kaip jiems pavyks...

Visas romano turinys — kelionė. Siurrealistiniai išgyvenimai — beveik kaip sapne. Pagrindinis veikėjas Algis Stasiulis, daktaras, kuris įvykiai atpasakoja pirmuoju asmeniu ("aš"), vyksta su savo seserimi Dana iš Amerikos į Florenciją. Juos lydi ir slaugė Audrey, kurios paskirti šioje istorijoje nelabai aiški. Kelionė prasideda keistu sapnu ir abejonėmis. Nors daktaras keliauja padėti seseriai įvykdyti jos mylimojo pabėgimą nuo komunistų ir atgabenti jį į Ameriką, bet jau pradžioje suabejoja šio žygio pasisekimu.

Po skyrybų suvargusi Audrey, Danos draugė ir daktaro padėjėja ligoninėje, keliauja su jais turbūt prasiblaškyti. Čikagoje liko dailininkas Šernas, kuris jai rūpi.

Dr. Stasiulis Italijoje paskambina savo studijų kolegai Enrico Velai, kuriam buvo laišku pranešęs apie lietuvių Daugilio pabėgimo planą. Jie apsisotėja viesbutyje, tai Daugilis, pasitraukęs iš rusų ekskursijos, turės skambinti Velai. Taip Dana, lankydamasi Lietuvoje, susitarė su mylimuoju, sudarė, broliui padedant, visą pabėgimo planą.

Dana tuo metu vėl išvažiuos į Lietuvą, kad niekas neįtartų Daugilio pasitraukimo (sumėtyti pėdas). Reikia, viskas vykdoma slaptai ir atsargiai.

Kelionėje Algis nuolat rūpinasi likusiu Čikagoje savo pacientu Eidukaičiu. Tai lyg jo pareigos ir sąžinės balsas.

Puikiai aprašoma Italijos gamta, miestai, gatvės, įvairios detalės, politiniai įvykiai, streikai bei viešos politinės muštinės, kultūriniai pasimiginimai — teatras, koncertai...

Viename Florencijos teatre Algį minioj užkalbina graži ponija, kurią lydi jos vyrras. Tai Serena, dr. Stasiulio studijų Italijoje laikų draugė, gal ir mylimoji. Ir su tuo susitikimu prasideda antrojo romano intriga, mėlės trikampis: Serena, jos vyrras Lukas Bianchi ir Algis Stasiulis, senbernis (42 m.). Pastarasis iš naujo įsimyli Sereną, kuri jam dabar dar gražesnė, negu jaunystėje. Skaityti ir galvoji: tai bus antroji, pagalbinė intriga ir lauki pasirodant pabėgėlio iš Lietuvos, kurį Algis pažadėjo seseriai nugabenti Amerikon

(kol ji sugrįš iš Lietuvos), kur jie susituoktų.

Bet čia prasideda siužeto šlubavimas ir nykimas. Pats gudrusis ir pasiryžęs gėlbėti daktaras išplepa Serenos vyrui (politiškai kairiajam) apie sesers sužadėtinio pabėgimo planą. Gudrusis ir gerasis brolis virsta broliu kvailėliu ar tik silpnuoliu. Tiesa, Dana, pamačiusi spaudoje žinutę apie rusų ekskursiją Florencijoje, iš džiaugsmo šūkteli: "Ten mano sužadėtinis" (33 p.). Tas jos spontaniškumas suprantamas, bet visiškai nepateisinamas ir nesuprantamas daktaro išsiplepėjimas ir net pabrėžimas: "Tai paprastas šuolis į laisvę" (33 p.).

Taip pat sunkiai suprantamas ir dr. Stasiulio meilės Serenai staigus įsiliepsnojimas, kai jaunystėje ta meilė buvo tik smilkstantis jausmas. Gal prieš 20 metų ją mylėjo, paliko. Vėliau jis grįžo iš Amerikos į Romą baigti medicinos studijų: ne į Florenciją, kur gyvenio Serena, bet į Romą, kad jos nesusiiktų. O dabar, atsitiktinai susidūręs, tik apie ją svajoja, sekioja paskui ją pasimetęs, užmiršęs pagrindinį Italijon atvykimo tikslą.

Žinoma, už Serenos viliojimą Lukas jam keršija: praneša policijai apie lietuvių pabėgimo iš ekskursijos planus. Daugilis atsiduria pavojuje: tarp italų obskurantizmo ir sovietų klastos.

Serenos charakteris lygiai toks pat "neįsėjamas", kaip ir daktaro. Nei ji myli Luką, nei ji tikrai palinksta prie savo buvusios simpatijos — lietuvių iš Amerikos. (Tarp kitko, kalbėdamas knygoj pirmuoju asmeniu, 17 psl. prisistato dr. Algii Stasiuliu, o 40 psl. mini save kaip dr. Steponaitį).

Taip idomiai pradžioj užmegzta intriga dėl Daugilio pabėgimo vėliau nuslysta ir, knygai nė neįpusėjus, baigiasi "fiasco". Užgęsta. Toliau skaitytoja mažiau bedomina mažos, dirbtinės intrigėlės: bėgimas neva nuo Italijos policijos ir Romą (su Serena, užsikaprijusia prieš vyrą). Nebestebina Luko pranešimas policijai, kad pabėgėlis drauge su šiais išvyko pas Serenos seserį Lidiją Romon. Nebenustebina ir Daugilio Romoj suėmimas.

Nors daktaro sąžinė prikaišioja, nors suprato jis policijos klastą, rusų ambasados apsisprendimą pabėgėlių susigrąžinti, bet jis skatina savo svečią pasiduoti. Jautėsi kaltas, galėjosi Daugilio, žinojo savo įsipareigojimą jį gėlbėti, bet nieko pozityvaus nedarė: bėglio nepaspėpė, nemėgino pas Italijos valdžios pareigūnus pasiteirauti apie jo pasilikimo teises. Tūčiojo vietoj, dūsavo prieš Sereną, pyko ant jos vyro... Štai, kaip daktaras, pagrindinis knygos veikėjas, kalba apie save:

"Kai jie pajudėjo, išsigan-dau, kad mane apgavo ir Daugilis nebesugrįš. Koks liurbis esu, tariau sau... Lydėjau akimis nutolstančią mašiną ir, kai artėjo prie kampo, šokau į savąją, užvedžiau motorą, nuburzgiau, apskudamas tą patį kampą, ir pradėjau tykoti ir sekti iš tolo, kartais priartėdamas. Kur jį veža? Fantazavau..." (125 psl.).

Taip tas "liurbis" fantazuoja per visą romaną, o Daugilis jau beveik užmirštas. Visas 190 puslapių romanas, išslydus idomiai pabėgėlio intriga, sukasi vien apie šią be galę, be krašto ir be pabaigos meilę... nes daktaras Stasiulis ir Serena yra niekad neapsisprendžią žmonės. Serena — pabėgą nuo vyro, meilikaujasi jau su Algii, o kai jį išgrįžta į Ameriką, laukia iš jos kokių nors, ir vėl jį "nepasakio žodžio..."

Išgirdęs, kad Serena turi pavojingų sunkumų su vyru, daktaras telefonu kviečia Sereną atvykti į Čikagą, net pini-gų kelionė jai nusiūnėja, jau laukia, bet... ji neatvyksta. Tada jis dar kartą skrenda į Romą pas Serenos seserį Lidiją, kur prisiglaudusi jo mylimai, tikėdamasis ją prisikalbinti. Jis tenai lūkurioja ke-lias dienas, bet Serena dar vis neapsisprendžia. Tada atvyksta stipresnės už juos abu va-lios Lukas ir įsako žmonai grįžti su juo. Galbūt Serena jį myli, gal to tik ir laukė. Ji suside-

da savo daiktus, bet paprašo, kad ir Algis su jais važiuotų... Ir neaišku, ar tai tik jos kapri-zas, ar jį mėgins su daktaru pa-bėgti... Bet juk "pabėgti" jį keletą progų jau turėjo. Dabar jie trys važiuoja, įtempti, vie-nas kitą ironizuodami. Paga-liau Serena su vyru (jam vai-ruojant!) susimuša, dursys nuo trenksmo prasieria, Serena greitkely iškrinta iš mašinos ir... žūva. Dar abu konkuren-tai susistumdė, bet mašina su-stoja, jie abu išlieka gyvi.

Daktaras, patikrinęs nebe-plakantį Serenos pulsą, suvai-toja.

"Kaip girtas pasirodė idio-tiškasis Lukas. Nustebau pa-matęs jį raudantį. Pavedžiau jį į šalį ir, gniauždamas apmau-dą, taip pat pravirkau, tarsi abu dėl visko būtų kalti..." (184 psl.).

Tarsi, jie nebūtų buvę kalti! O dabar abu rauda ir dejuoja...

Knygoj pakartotinai minima, kad Serena, nesulaukusi žod-džio iš Amerikon išvykusio (anais laikais, kai jis buvo studentas) mylimo Algio, ište-kėjo už Luko; dabar pasirodęs daktaras ją vėl sudrumstė. Lu-kas žmona labai mylėjo, bet ita-las buvo karštas ir nesivaldan-tis. Lietuvis daktaras irgi ją labai mylėjo, bet niekaip ne-apsisprendė, kaip pasieltgi, kad ją sau laimėtų.

"Nėra abejonės, kad man bu-vo skirta tik viena moteris" (188 psl.). Taip mąsto dak-taras, gedėdamas žuvusios Se-renos.

Grįžęs į Ameriką, jis ir vėl sapnuoja košmariškus sapnus. Knyga baigiama jo žodžiais: "Tokia jau mudviejų dalia" (190 psl.).

Salia Luko, iš stipresnių charakterių yra Serenos mo-tina, kuri sugebėjo dukterį (sava,audiškai) išlaikyti prie savęs, kad mergaitė padėtų jai "tempti gyvenimo krepšius"... Bet irgi nesinori tikėti, kad ita-lė motina neleistų dukters už jauno amerikiečio, būsimo gydytojo. Juk visų europiečių svajonė — patekti į Ameriką.

Knyga skaityti idomi, nes gyvas, impresionistinis rašy-mo stilius. Yra labai gražių vaizdų, ypač Italijos gamtos aprašymu.

Tik bereikalingi muštinių aprašymai. Bieliūnas, lietu-vis komunistas, pradeda muš-tynes Florencijos restorane. Argi? Turistai, rusai ar lietu-viai, patys nelabai tikri ir dra-sūs Vakarų kraštuose. Argi jie drįstų kabinėtis prie italų? Ir daktaras negudriau padarė, kibdamas prie Bieliūno, rody-damas į laikraščio žinutę: "Ko-dėl šis žmogus pasitraukė iš jūsų ekskursijos?" (64 psl.). Ar tai Algio "diplomatija", mėginant gėlbėti pabėgėlį?

Pradėti barniai bei mušty-nės ir pakeliui iš Neapolio į Romą. Nors italai "karšti", bet kam toks ilgas kelionėje ginčų aprašymas? Ir vis su dak-taro baimė, kad tik nepasiro-dytų policija, kad nesiteirau-tų apie jų automobilįje važiuo-jantį Daugilį... O pats tą Dau-gilį paskui lengvai atiduoda...

Romane "Debesys ir pro-peršom" P. Melnikas rašė kon-servatyviau ir, atrodo, įtiki-namiau. Šis gi romanas daro to-ki įspūdį: yra medžiaga, pavie-nės dalys, schema, planas, ant kurio kažkas užrašė: "Do it yourself" — sudėk. O nesideda, nelimpa ir tiek. Idomus siuže-tas pradėtas, bet neužbaigtas. Charakteriai — ne gyvena, o manieringai tamposi...

Gaila. O P. Melnikas gali rašyti idomiai. Tai rodė anks-tesnės knygos. Ir "Draugo" dienraščio atkarpoj spausdin-tame romane apie Sibirą buvo labai gerų momentų.

"Pakirstoj šakoj" Italijos aprašymui atiduota tikrai gra-ži duoklė. Bet pagrindinis vei-kėjas klimpsta ir nuklimpsta nevykusioje, dirbtinėje ita-liuokės meilėje. Pagrindinė siužeto problema neišsprendžiamą (pabėgėlio istorija).

Iš P. Melniko pastabios, ga-bios plunksnos lauktina rea-lesnė temom veikalų. Laukti-na, kad rašytų ne pagal kokią (teorinę) schemą, o nuošird-žiai, nedirbtinai, "iš savęs". Jis turi ką pasakyti ir gali pasakyti idomiai.

P. Melnikas. PAKIRSTA ŠA-KA. Romanas. Aplankas P. Mikalajūno. Algimanto Mac-kaus knygų fondo leidinys. Tiražas — 600 egz. Čikaga 1983 m. Kaina — \$8.00.

Velionis prof. J. ERETAS, kadaise kalbėjęs Toronte

Nuotr. J. Dvilaicio

Jis buvo su mumis

Profesorių Juozą Eretą palydint

V. KAVALIŪNAS

Juozas Eretas... Jis buvo su mumis. Ir tarsi mūsų. Savo gyvenimo kelią sujungė jis su mūsų tautos žydėjimo ir paga-liau su jos begalinio skausmo dienomis: nuo nepriklausomybės atstatymo ligi barbariškos ir genocidinės sovietinės Ru-sijos okupacijos.

Ir šiandien, kai jis jau yra iškeliavęs į amžinybės namus, grįžta prie jo mūsų mintys, prisiminimai ir susimąstymas. Pradžioje skaidrus, saulėtas ir giedras, vėliau — rūstus, juo-das ir apokaliptiškas siaubing-s. Toks, koks ir mūsų tautos kelias Erodo ir Judo karalys-tėje.

Iš kalnuotos Šveicarijos at-vyksta jis į laisvam gyvenimui prisikeliančią Lietuvą. Atvyk-ta kovoti, dirbti ir šviesti jos gyvenimo keliu. Toks buvo jo mirštančio draugo paskutinis prašymas — jį pavaduoti.

Ir Eretas duotą žodį ištesė-jo. Lietuvai atidavė pačius gra-žiuosius savo gyvenimo metus — nuo 1919 ligi 1941 metų. Tom 1941 m. dienom, kaip ir dauge-lis mūsų, bėgo jis su savo šei-ma nuo vergijos, teroro ir nuo mirties.

Tik jo dalia geresnė. Jis tu-rėjo kur prisiglausti — jį pasi-tiko žemė, kurioje buvo įmi-ntos jo vaikystės kelių ir takų pėdos. Tačiau ir čia, būdamas teli nuo pavergtos mūsų žemės, savo mintimis ir savo dvasia pasilikio su mumis, ir su antrąja savo tėvyne — Lietuva.

Ir jam buvo ne vis tiek, kaip mes, o ypač kaip pavergtą mū-sų tautą, gyvena. Sielojosi jis mūsų dalia, kuri, atrodo, drau-gė buvo ir jo paties dalia.

Rasė jis kur galejo ir kiek galejo, kėlė pavergtos ir ken-čiančios mūsų tautos dalį. Kentėjo dėl jos drauge su mu-mis. Ryškiai matė, kad jį visų užmiršta. Užmiršta "herojiš-ka" pačia juodžiausia šio žo-džio prasme. Jo paties žodžiais: "Die vergessenen Balten" — Užmirštieji baltai.

Ir šiandien, jam mirus, jau-čiamės dar labiau užmiršti — nebus kas mūsų tautos dalį primena apkrutusias sielos ir sąžinės pasauliui. Ir vienišesni.

Bėga mintys. Sugrįžta ir tos dienos, kada pirmą kartą susi-tikta su Eretu. Tai buvo Aly-tuje. Buvau tada trečioje ar ketvirtroje klasėje.

— Atvažiuo Eretas. Bus jo paskaita. Einam paklaust, — kalbina klasės draugai.

— Einam, — ir nueinu.

Paskaita, o po paskaitos klausimai. Profesorius atsakinėja. Kai ką kai ko ir jis pats paklau-sia. Paklausia ir mane. Atsaku-mo nežinau. Nesmagu. Užraus-tu ir atsisėdu.

Vėliau, studijuodamas hu-manitarinių mokslų fakulte-tą, nueidavau kartais ir į teo-logijos-filosofijos fakultetą. Netoli — tik kitame didžiųjų universiteto rūmų aukšte. Tenai prof. Eretą paskaitos — dėsto vokiečių literatūra.

Jas ir šiandien tebeprisime-nu. Jo žodis gražus, vaizdus ir elegantiškas. Tokia pati ir pro-fesoriaus laikysena auditorio-je. Jį, rodos, tenai ir dabar tebematau. Ir tebegirdžiu jo žodžius.

Dvasiniai ryšiai su juo ne-nutrūko nei tremtyje. Mirus jo dukrelei Aldonai, profesorius patyrė — ir tai negali būti jo-kios abejonės — begalinio tē-viško skausmo gelmes. Tada aš

jam nusiūnčiau savo romaną "Hestera". Padėkojo jis, at-siųsdamas savo "Vom Adam der Europaer" ir gražia rašy-sena įrašytais žodžiais: "Su nuoširdžia padėka bei pa-garba".

Vartau šią knygėlę ir dabar. Ir mąstau. Kiek joje prof. Ere-to nuoširdumo ir meilės antra-jai savo tėvynei Lietuvai! Gra-žus ir nuoširdus žvilgsnis į mū-sų kalbą, kuria, jo cituojamais prancūzų kalbininko A. Meillet žodžiais, kalbėjo mūsų protė-viai: "Kas nori išgirsti, kaip kalbėjo indoeuropiečiai, te-pasiklausio kalbant kaimo lie-tuvių".

Trumpais, tačiau nuošir-džiais žodžiais profesorius at-skleidžia mūsų kalbos ypatu-mus, jos grožį ir ypač turtingą mažybinėmis formomis. Pa-brėžia ir lietuvių kalbos arti-mumą sanskritui, graikų ir lo-tyną kalbom. Duoda ir ryškių pavyzdžių: pvz. lotynų: "viri, trahite iugum", lietuviškai: vyrai, traukite jungą.

Antrąja knygelės dalimi — "Die vergessenen Balten" pro-fesoriaus mintis perbėga, su-stodama prie gimtosios mūsų žemės ir jos žmogaus dvasios bei jo charakterio. O pagaliau ir prie jos kryžiaus kelių so-vietinėje vergijoje.

Šią savo knygėlę profesorius ir dedikuoja savo draugam bal-tam — "tiem, kurie gimtojoje žemėje neturi laisvės, ir tiem, kurie laisvėje neturi gimtosios žemės".

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Naujieji laureatai

JAV Lietuvių Bendruome-nės kultūros taryba šiais me-tais paskyrė visą eilę premi-jų lietuviškosios kultūros darbuotojams. Br. Railai teko 19000 radijo premija už knygas "Raibos agavos" ir "Kitokios Lietuvos ilgesys". Kultūros darbuotojo \$1000 premija pa-skirta Br. Kvikiui už ketur-tomj veikalą "Mūsų Lietuva" ir kitus jo kultūrinio darbus. Teatro premija teko Vitaliui Zaukskui. Religinio turinio veikalą premija teko kun. prof. A. Rubšui, parašiusiam "Rak-tą į Senąjį Testamentą". Jauni-mo poezijos \$500 premija pa-skirta Sauliui Kubiliui Romo-je, o \$300 premija — Ritai Mar-kelytei-Dagienei, \$100 premija — Rimai Janinai Janulevičiū-tei. Visų premijų parūpinto-jas yra JAV Lietuvių fondas, išskyrus religinio veikalą pre-miją, kurios davėjas yra kun. dr. J. Prunskis.

Literatūros premiją laimėjo rašytojas K. Barėnas už roma-ną "Beragio ozio metai", dai-lės premija — Alg. Dargis, mu-zikos — A. Kučikūnas.

Premijų įteikimas — balan-džio 15, sekmadienį, 12.15 v. p.p., Kultūros centre Detroito (25333 W. 9 Mile Rd., South-field, Mich. 48034, USA).

Atsiųsta paminėti

VAINIKAS. KRYŽIUS. LEIJA. Kazimierinė grožinės literatūros antologija. Redagavo Alfonsas Tyruolis. Išleido Lietuviškos kny-gos klubas. Dailininkas — Vytau-tas O. Virkau. Čikaga 1984 m., 328 psl. Kaina kietais viršeliais — \$12.00, minkštasis — \$9.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Popietė su rašytoja Danute Au-giene rengiama balandžio 15, sek-madienį, 2.30 v.p.p., Ateitininkų namuose Lemonte, Ill. Popietėn sutiko atvykti profesiniose ame-riciečių teatruose įsitvirtinusi aktorė Ingrida Blekytė. Čikagos "Antro kaimo" aktorė Jūratė Jakšytė. Danutė Endrijonaitė-Silamaitienė ir Rimas Černius. Jiems visiems, dar pradžios mo-kykloje būnant, teko vaidinti D. Augienės parašytuose veikalė-liuose.

Mokytoja Jūratė Vitkūnaitė-Reilly, gyvenanti ir dirbanti Aus-tralijos Geelonge, 1983 m. paba-igoje išleisdino savo poezijos rin-kinį anglų kalba "Lithuanian La-dy", sutelkusi 18 eilėraščių. Juo-se jį jautriai bei originaliai atsklei-džia vidines savo nuotaikas. "Mū-sų pastogėje" teigiama, kad auto-rė yra sąmoninga lietuviė, gražiai kalbanti lietuviškai, skaitanti tą lietuvių savaitraštį.

Lituanistikos tyrimo ir studi-jų centrui Čikagoje iš jos Flori-don išvykstantis Lietuvių žurna-listų sąjungos pirm. Jurgis Janu-šaitis įteikė beveik pilną sienlaik-raščio "Hanau lietuviui" komplek-tą. Tas didelio formato laikraš-tis buvo leidžiamas 1945-47 m. Hanau stovykloje. V. Vokietijo-je, buvo rašomas mašinėle, turė-jo dailininkų darytų iliustracijų, spalvotų pagražinimų. "Hanau lietuviuose" apstu žinių ne tik apie jų, bet ir kitų lietuvių stovyklų pokarinę veiklą.

Lietuviškosios skautybės fondas išleido keturiomis spalvomis at-spausdintą pašto ženkluką, skirtą šv. Kazimiero sukakčiai, nupieštą dail. Antano Tamošaičio. Ja-me atskleidžiamas liaudžiai ipra-mės šventojo vaizdas — šv. Kazi-mieras vienoje rankoje laiko kry-žių, kitoje — puokštę lėlių. Kai-riame fone matosi tarp žalių me-džių prisiglaudusi lietuviška var-pinė, dešiniame — trobelė ir ją pridengiantis sumoderintas Lie-tuvos vyčio herbas. Apačioje lie-tuviškai užrašyta "Šv. Kazimie-ras", lotyniškai — "S. Casimirus patronus Lituaniae" su pridėto-mis datomis 1484—1984, labai ne-žymiai atspausdinta autoriaus pa-varde. Ženkliukas neturi pašti-nės vertės, bet jis atkreips kita-taučių dėmesį į Lietuvą ir jos glo-vietinę vergiją.

Šią savo knygėlę profesorius ir dedikuoja savo draugam bal-tam — "tiem, kurie gimtojoje žemėje neturi laisvės, ir tiem, kurie laisvėje neturi gimtosios žemės".

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis ir siela buvo su mumis. Drauge su mumis, kaip kitados ir Maironis, tikė-jo gerio pergale bei pavergtų-jų laisvės aušra.

Taip, prof. Juozas Eretas ir būdamas toli mylėjo mūsų gim-tąją žemę ir savo antrąją tėv-ynę. Savo mintimis

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10-3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2%
Antradieniais	10-3	180-185 d. termin. ind.	8 3/4%
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	9 %
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 2 metų	9 1/4%
Penktadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	9 1/2%
Šeštadieniais	9-1	pensijų s-ta	10 %
Sekmadieniais	9-12.30	spec. laup. s-ta	8 %
		taupomąją s-ta	7 3/4%
		depozitų-čekių s-ta	6 %
ANAPILYJE skyrius veikia sekma. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	11 1/2%
		mortgicijus nuo	9 3/4-12 %

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybę pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. Mūsų TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudžiai? Prieš mokėdami, patikrinkite mūsų kainas. Prasykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų sviestų (i pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošius

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai * taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Soy. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varčiotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

EUGENIJAS KRIAUCELIŪNO vardo premijos įteikime Čikagoje programos atlikėjos ir laureatės. Iš kairės: Kristina Butkūnaitė, Gintė Damašytė (laureatė), Violeta Abariūtė (laureatė), Regina Butkūnaitė po premijos iškilmių. Nuotr. Z. Degučio

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

šime pabrėžiama, kad Kanadoje apie 15% kanadiečių yra baltieji rasistai. Ignoruojantys kitas rases. Jeigu darbuotojas šio pasiūlymo neįgyvendintų savanoriškai per penkerius metus, vyriausybė turėtų priimti specialų visiemis privalomą įstatymą. Spauda komiteto pasiūlymą sutiko kritikuoti. Esą jis nėra praktiškas, sunkiai įgyvendinamas. Pašalinti ir pajamų mokesčio nuolaidų teikimas darbuotojams padidinti brangiai kainuojančių valdžios tarnautojų skaičių. Be to, su tokiais nuolaidomis iškiltų nelygybė. Ne visos darbuotojų gali laikytis tokio mastelio, ypač tais atvejais, kai joms reikalingi specialistai. Tokiu atveju žūrima ne tik samdomo žmogaus veida, bet ir jo sugebėjimas.

Komitetas taipgi pasiūlė pripažinti japonų kilmės kanadiečiųams padarytą skriaudą II D. karo metais. Prasidėjus Japonijos karui su JAV, specialiose stovyklose buvo uždaryti 22.000 japonų kilmės kanadiečių, kurių 17.000 turėjo Kanados pilietybę. Valdžia nusavino jų ūkius, turėtas verslaviates. Tada ir JAV, ir Kanadoje buvo nuogastautama, kad japonų kilmės žmonės gali vykdyti sabotažą, perduoti signalus Japonijos karo laivams Ramiojo vandenyno pakrantėse. Vėliau paaiškėjo, kad tik nedidelis tokių japonų skaičius rėmė Japoniją jos pradėtame kare. Kanada lig šiol nėra atsilýginusi savo japonų kilmės kanadiečiams už jų tėvų prarastą turą. Kompensacijos ir atsiprašymo už padarytą klaidą reikalauja Kanados japonų organizacijos. Viena jų, turinti 45.000 narių, norėtų gauti \$50 milijonų, kurie galėtų būti panaudoti japonų kalbos ir kultūros katedros įsteigimui bei išlaikymui universitetuose. Komiteto pasiūlymą atmetė ministras pirm. P. E. Trudeau. Pasak jo, nieko nepadės grįžimas praeiti, reikia rūpintis dabartimi, o jai didžiausią problemą sudaro nedarbas. Esą pinigų reikia panaudoti naujiems darbams.

Ontario provincija nuo 1943 metų valdo konservatorių partiją. Tai yra rekordinis metų skaičius. Parlamento rinkimuose 1981 m. pavasarį už konservatorių balsavo 44% rinkėjų, už liberalus — 34%, už socialistus — 21%. Paskutiniėje viešosios nuomonės tyrimo duomenys liudija, kad šiuo metu už konservatorius balsuotų 47% apsisprendusių rinkėjų, už liberalus — 37%, už socialistus — tik 16%. Pastarieji po nesėkmės paskutiniuose parlamento rinkimuose naują savo vadu išsirinko B. Rae, dabar siūlantį svajonėmis grįstas reformas. Konservatorių ir liberalų populiarumas padidėjo 3%, o socialistų krito 5%. Vadų kaitaliojimas nėra naudingas nei socialistams, nei liberalams. Atliekant viešosios nuomonės tyrimus, paaiškėjo, kad tik 21% apklausiamų Ontario gyventojų žinojo liberalų vado David Peterson pavardę, o socialistų vadas Bob Rae buvo žinomas 25%. Net 66% nežinojo kas vadovauja socialistams, 63% — kas yra liberalų vadas.

Nerealių svajonių pasaulyje gyvena Kanados NDP socialistų partija, stokojanti priimti naujų idėjų. Jos populiarumas yra visiškai kritęs Kanadoje. Svajonių neišvengia ir socialistų partijos kai kuriose provincijose. Ontario socialistų komitetas, pirmininkau-

jamas buvusio vado M. Cassidy, paruošė reformų projektą. Jame siūloma Ontario vyriausybei įvesti privalomą 32 valandų darbo savaitę. Esą tada būtų parūpinta darbų 782.000 dabartinių bedarbių. Už tokį projektą pasisako ir dabartinis Ontario socialistų vadas B. Rae. Reformos siūlytojai, būdami ištikimi aukštus atlyginimus gaunantiems darbo uni-jų nariams, nori, kad už 32 valandų darbą būtų mokamas ligšiolinis 40 valandų darbo atlyginimas. Jiems nė į galvą neateina mintis, kad tokiu atveju darbuotojės susilauktų nepakeliamų išlaidų, vedančių į bankrotą. Joms tektų drastiškai pabranginti savo gaminių kainas. Jų nebūtų galima parduoti ne tik užsienyje, bet ir pačioje Kanadoje, kur kitos provincijos laikytųsi 40 valandų darbo savaitės.

Los Angeles, Calif.
KAZIMIERINIS IŠKILMIS. Įsikūrusi 1941 m. Los Angeles mieste lietuvių parapija pasirinko savo globėją šv. Kazimierą. 1951 m. pastatytos naujosios šventovės priekinio bokšto vietoje yra koplytėlė su šv. Kazimiero statula. Šalia didžiojo altoriaus vienoje pusėje — šv. Juozapo, antroje šv. Kazimiero statulos. Artėjant šventei Globėjo 500 m. mirties sukaikė, parapija ryžosi iškilmingai ją paminti.

Prel. J. Kučingis, parapijos klebonas, buvo pakviestas kun. dr. V. Gidžiūna, OFM, maldos bei susikaupimo tridieniui, bet kai jis staga mirė, pakviestas atvyko kun. L. Andriekus, OFM, kuris savo gražiais pamokslais visus paruošė sutikti didžiojo lietuvių tautos ir šios parapijos globėjo šventę. Jau ne kartą savo patarimais ir projektais architektas Edmundas Arbas yra talkinęs puosiant šv. Kazimiero šventovę. Ir šia proga pagal jo projektą buvo padaryta šv. Kazimiero koplytėlė, kuri buvo tikra puošmena, pagerbianti šį religinį ir tautinį didvyrį, artėjant jo sukaikties iškilmėms.

Kovo 4 d. į iškilmes suvažiavo daugybė žmonių net iš tolimiausių Kalifornijos vietovių. Kunigų ir 11 organizacijų vėliavų su ju palydovais sutiktas kardinolas T. Manning įžengė į šventovę, kurios buvo laikomos iškilmingos Mišios, koncelebruojant prel. J. Kučingui, prel. V. Bartuškei, kun. dr. A. Olišauskui, prel. P. Celiešui ir kun. L. Andriekui. Pastarasis pasakė prasmingą ir jautrų pamokslą. Mišių skaitymus atliko T. Dabšys ir R. Bureikaite. Mišių dovanas nešė įvairių organizacijų atstovai. Giedoto kompozitoriaus B. Budriūno vadovaujamas choras ir solistai. Po Mišių kardinolas pasveikino gen. Lietuvos garbės konsulas V. Čekanauskas. Kardinolui buvo įteikta lietuviška ornamentika išausta stula ir sidabrinis šv. Kazimiero medalis. Gražiai apie lietuvių savo žodyje atsiliepė kardinolas Manning. Po Mišių sugiedotas Tautos himnas. Tada visi, išlydėję kardinolą, su juo nusifotografavo. Ig. M.

Ateitininkų žinios

Mokslievių susirinkimas įvyko balandžio 8 d. Ses. Onutė apibūdino Lietuvos jaunimo mintis dabartinės pogrindyje išleistose Lietuvos "Ateityje". Ypač įdomus buvo palyginimas šių minčių su mūsų kuopos išleistu "Pirmyn jaunime".

Metinės mokslievių rekolekcijos įvyks birželio 2-3 d.

Jaunučiai stropiai ruošiasi įždžiui. Globėja G. Čepaitytė sutraukė medžiagą į patrauklią vaizdinę knygutę-sąsiuvinį ir išdalino visiems kandidatams.

Sekantis jaunučių susirinkimas — balandžio 14 d. Bus ruošiami margauciai Velykom.

Nauja MAS centro valdyba sudaro pirm. Dalia Katiliūtė-Boydston, Edvardas Sulaitis, Vida Kuprytė, Darius Polikaitis ir Daina Tijūnelytė. Nauja cv išleido pirmą aplinkraštį, kuriame randami įvairūs pasiūlymai metų veiklai, paskelbtas konkursas kuopų laikraščiui ir žinios apie Dainavos vasaros stovyklą. Toronto ateitininkai sveikina naują cv ir linki ryžto bei ištvermės! L. U.

Skautų veikla

• "Kvieslys" 1984 m. LSS vadovybės rinkimus išsiuntinėtus vietovėms. Jame skelbiama, kad rinkimų prezidiumo pirmininku pakviestas v.s. L. Ramanauskas, 7143 S. Troy St., Chicago, IL 60629, USA. Registracijos mokestis nerenkamas; rinkimų išlaidos bus apmokėtos iš tarybos išdo. Pagal nustatytą rinkimų kalendorių iki balandžio 21 d. prezidiumui pristatomi vienų ir vadijų narių sąrašai. Balsuoti gali kiekvienas-a LSS narys-e, turįs-turinti 18 m. amžiaus registravimosi dieną, išbuvę nariais bent dvejus paskutiniuosius metus ir užsimokėję nario mokestį už 1982-83-84 m. Prezidiumas, gavęs sąrašus, iki gegužės 12 d. išsiuntines registracijos lapus. Šiuo metu svarbu nepavėluoti su sąrašais.

• LSB skautų-vyčių skyrius rengia sąskrydį "AS pasižadą tarnauti" gegužės 25-28 d.d. Camp Spigwands BSA stovyklavietėje prie Kilvlando. Registruotis iki balandžio 30 d. adresu: ps. fil. E. Meilus, 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Reg. mokestis \$10. pilnas sąskrydžio mokestis — \$45.

• Jei kas dar norėtų pagerbti a.a. Leonardą Kalinauską ir paaugoti Lietuvių skautybės fondui, prašoma paskambinti v.s. VI. Morūnui tel. 762-0174. Č. S.

SPORTAS
VYČIO ŽINIOS
Visuotinis klubo susirinkimas, perrinko buvusią valdybą sekančiam metam: pirm. Balys Savickas, izd. Edvardas Stravinskis, sek. Antanas Supronas. Iš valdybos pasitraukė Pranas Berneckas.

Krepšininkai užbaigė York lygos pirmenybes, laimėdami 13 taškų. Iš 17 komandų laimėjo XII vietą. Vyčio komanda turėjo sunkumų sukiesti žaidėjus rungtynėms, dažnai tekdavo žaisti nepatogiu laiku. Del to teko pralaimėti rungtynes vidutinio pajėgumo komandoms.

Baiginiuose žaidimuose Vyčio komanda pateko į trečią grupę. Teks žaisti 5 rungtynes. Vytiečiai jau žaidė dvi rungtynes ir abi laimėjo. Paskutines rungtynes laimėjo 80:43 pasekme. Komandoje žaidė: Duliūnas 8, Pollman 16, Nacevičius 12, Klimas 4, Simonaitis 15, Azubalis 7, R. Karpis 12, Stravinskis 2, R. Stanulis 4.

Jauniai balandžio 7 d. žaidė draugiškas rungtynes su Hamiltono jauniais. ŠALFAS žaidynėse, kurios šiais metais įvyks Toronte, vytiečiai dalyvaus vyrų B ir jaunių A varžybose. A.S.

Ontario meno taryba (Ontario Arts Council) š.m. kovo pradžioje paskirstė finansinę paramą — \$2,663.315 meno organizacijoms ir 494 menininkams. Paskelbtame sąraše tėra viena lietuviška pavarde, būtent Peter Yurkaitis, gavęs apie \$5000 kaip rašytojas.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2% už 90 dienų term. indėl.
8 3/4% už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 m. term. indėlius
9 1/4% už 2 m. term. indėlius
9 1/2% už 3 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7 3/4% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 11 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 %
2 metų 12 %
3 metų 12 3/4%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 3/4%
(variable rate)

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet nedaudiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parupinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LE PAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienei arba Vidai Šiaučiuilenei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų).
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

ASMENINIUS ir KOMERCINIUS PAJAMŲ MOKESČIUS (INCOME TAX)

patikimai ir tiksliai Jums apskaičiuos ir užpildys mokesčių srities patarėjas (consultant)
Vladas Geringas.
Geras užpildymas visada apsimoka.
Dėl informacijos skambinkite tel. 537-3508 (lietuviškai).

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo
Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate
Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Topper LINEN SUPPLY LIMITED

staltiesės specialiom progom

Garbės stalo užtiesalai vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms, namų ir įstaigų pobūviams. Spalvotos staltiesės ir servetėlės — baltos, auksinės, mėlynos (royal)*, riešutinės*, tamsiai raudonos, persikinės*, platininės*, rausvos*.

Topper Linen Supply Limited
54 Junction Road, Toronto, Ontario
(416) 763-4576
*Užsakyti prieš keturias savaites.

SKAITYTOJAI PASISAKO

GERIAU VĖLIAU NEGU NIEKAD

Retkarčiais "TŽ" skaitytojai per jautriai reaguoja į Kanados ar kitų kraštų pašto suveikuotą laikraščio pristatymą. Jie dėl to neteisingai kaltina patį laikraštį ir net nutraukia prenumeratas.

Galima suprasti, kad kanadiečiams, ypač Toronto ar Montreale lietuviams, yra svarbu gauti laikraštį kaip galima greičiau ir laiku sužinoti apie kokį nors rengiamą koncertą, nepažiopsoti kokio blynų baltaus ar nepavėluoti į gražuolių rinkimus. Bet mums, Amerikoje, Belgijoje ar kituose kraštuose gyvenantiems, tokios žinios neturi reikšmės. Mes skaitome "TŽ", dėl to, kad tai yra vienas iš geriausių laikraščių, kad jame yra nesenstančių lietuviškos veiklos aprašymų, straipsnių klutūrinėmis, politinėmis ir visuomeninėmis temomis. Kas gi čia tokio, jei juos paskaitysime rytoj ar tik už kelių savaitių?

Tad ne visai suprantu, kodėl net vienas iš mano mieliai skaitomų rašytojų, gyvenęs Belgijoje, turėtų burtis negaudamas laiku laikraščio ir vien dėl to nutraukti prenumerata.

J. Baužys, Čikaga

APIE DABARTINĮ MENĄ

Sąžiningas, doras, menininkas dažniausia nepasiduoda mados įtakai, tačiau visais laikais meno rinkoje didelį vaidmenį vaidino ir tebevaidina pinigai. Dėl pinigų menas yra profanuojamas iki absurdo. Grožio formos, išsidėmusios iš estetikos, padaro kūrinius išsigimusius, gnomiškus, invalidiškus, klaidingus ir atstumiančius. Išivaizduokime Mona Lizą su puse veido ar viena akimi. Arba gimusių kūdikių, nutapytą be rankų ar kojų. Deja, tokių dalykų šiais laikais modernistai dėl visagalo pinigų nepaiso.

Savo laiku Picasso pareiškė maždaug šitaip: buvo laikai, kai aš visuomenei daviau tikrą meną, o ji jį mane metė purvinus grašius; dabar aš tai visuomenei metu šlamštus, o ji man už tai atsilygina milijonais.

Blogai, kai menas priklauso nuo visuomenės skonio, o ne priešingai. Daug Amerikos plokštelių firmų superka muzikos kūrinius, bet jie turi atitikti vis besikeičiančios visuomenės gaivališkiausių skonių, nieko bendro neturintį su tikra muzika. Tapybinio meno kūrinių pavirto beveik į visiškai tuščius rėmus.

Yra ir lietuvių, išleidžiančių nemažas sumas ne menui, bet už ausį ar akį pagaunantiems naujybėms, dažniausiai sezoninėms. Tokių "menininkų" irgi yra labai daug. Vienas žymus meno kritikas pareiškė: jei menininkas gauda neribotą modernizmą, tai reiškia, jis nedaug ką turi savo. Iš kitos pusės, negalima sakyti, kad modernizmas reiškia galą tikram menui. Ne. Vargas tiktai yra tas, kad sukūrimui tikrai modernių vertingų kūrinių reikia daug daugiau talento negu paprastai kad manoma.

S. Šetkus

SALĖ — NE RŪKYKLA

Džiugu, kad Toronto lietuviai turi puikius Lietuvos namus su erdviomis salėmis. Teko dalyvauti "Vilniaus" karalaitės rinkimuose ir gerėtis gražiai papuosta sale, tvarkingai surikiuotais ir su numeruotais stalais. Stalo draugai irgi pasitaikė geri. Deja, šventišką nuotaiką gadino dūmų kamuočiai, atliūliuojantys nuo gretimų stalo. Juk salėse dauguma žmonių būna nerūkiantys. Kodėl tad rūkantieji turi visus kitus "vindyti"? Grįžti namo visas sudvokęs dūmais, lyg būtum per pypkę kandiklį ištrauktas. Rūkymas yra žalingesnis kaimynui negu pačiam rūkiančiam. Prie salių turėtų būti atskiras kambarys rūkantiesiems. Rengėjai turėtų pasirūpinti, kad salė nepasidarytų rūkykla, nes dėl dūmų tenka atsisakyti malonių parengimų.

V. Astrauskas, Hamilton, Ont.

AUKŲ RINKĖJAI

Aukų rinkėjai paprastai visi skelbia surinktų aukų sumą. Tai labai gerai atlieka Tautos fondo rinkėjas Kanadoje. Jis ne tik renka aukas atsidėjęs, bet ir paskelbia net bendrą surinktų aukų sumą. Tai turėtų daryti ir Bendruomenės aukų rinkėjai, nes kitaip susidaro klaidingas įspūdis, kad mums rūpi tik Tautos fondas.

Stp. Šetkus

APIE LIETUVĄ

Mes labai mėgstame skaityti daugiausia apie mūsų mylimą tėvynę Lietuvą, kurios esame labai pasiilę. Linkime geriausio pasisekimo.

B.R., Čikaga

Spaustuvės mašinų vajus

Skelbiame naują sąrašą dosnių aukotojų, atsiuntusių savo įnašus "TŽ" spaustuvės mašinoms atnaujinti bei papildyti.

\$100: Delfina Zulonienė, Mississauga, Ont.; Kazys Mileris, Hamilton, Ont.; \$50: Albertas Vaičkus, Baie Comeau, P. Q.; Liucija Skripkiene, Hamilton, Ont.; A. ir B. Steponavičiai, Hamilton, Ont.; \$47: J. M. Astrauskas, Toronto, Ont.; \$25: P. Norušienė, St. Catharines, Ont.; Pranas Ališauskas, Mississauga, Ont.; \$21: Jonas Kalainis, St. Catharines, Ont.; \$20: Antanė Baltrušaitė, Toronto, Ont.; George Ališ, St. Catharines, Ont.; Kazys Majauskas, Čikaga, Il.; \$17: Jonas Seidys, Montrose, N.Y.; Leonas Baziļauskas, Mississauga, Ont.; \$10: Jonas Vizbaras, Dorchester, Ma.; \$3: Vaclovas Nenortas, Manchester, Ct.

Visiems reiškiamo nuoširdžia padėką.

• Naujiems skaitytojams "Tėviškės žiburiai" pirmisiais metais — tik tai \$15.

Klivlando lietuvių vyrų oktetas, kuris š. m. balandžio 28. Atvykio šeštadienį, atliks namų smagią programą metiniame Tėviškės žiburių spaudos balijuje. Nuotraukoje trūksta sol. I. Grigaliūnaitės ir O. Burzdžiaus

TORONTONT

Toronto Lietuvių namuose balandžio 7 d. Vlodo Pūtvo šaulių kuopa suruošė savo ilgametiam pirmininkui Stasiui Jokubaičiui 65 m. amžiaus ir 45 m. šauliškos bei visuomeninės veiklos minėjimą — vaisės. Dalyvavo Toronto, Otavos, Hamiltono, Sudburio, St. Catharines ir Klivlando šaulių atstovai, jo bičiuliai bei giminės. Kadangi St. Jokubaitis aktyviai reiškiasi ir politinėje kanadiečių veikloje, buvo nemažai svečių iš federacinio bei provincijos parlamento ir Toronto savivaldybės. Sveikinimo kalbas pasakė Toronto burmistras, Lietuvos, Estijos ir Latvijos konsulai, parlamentariai ir miesto atstovai. Taipgi sveikino KLB Toronto apylinkės, SLA, "Vyčio" valdybų ir šaulių kuopų pirmininkai bei atstovai. Sukaktuvininkas gavo simbolines reikšmes dovanų iš šaulių, federacinės, provincinės ir miesto valdžių.

"Gintaro" ansamblio dainos vienetas balandžio 8 d. Toronto Lietuvių namuose surengė koncertinę popietę — muzikinės plokštelės sutiktuves. Koncerto pradžioje Čikagos tautinių šokių grupė "Grandis" atliko keletą šokių, o "Gintaro" dainos vienetas padainavo penketą dainų. Po pertraukos vėl pasirodė "Grandis" su šešiais šokiais, o gintarietiško dainos vienetas — su astuoniom dainom. Šį vieneta sudarė dainininkės: B. Abromaitė, A. Battison, A. Biskytė, D. Čepaitė, D. Dirmantaitė, R. Kaknevičiūtė, Ž. Šilinkaitė ir sol. Rimas Paulionis; vadovė — G. Paulionienė. Vienetui akompanavo šešių muzikantų orkestrėlis. Visa eilė melodijų, dainuojamų "Gintaro" vienetu, yra pritaikytos muziko J. Govedo. Programos pranešėja buvo dr. A. Kazlauskienė. Pažymėtina, kad ir šio renginio išspausdintoje programoje laikytasi ne lietuviškos, o angliskos rašybos (visi pavadinimai iš didžiosios raidės).

"The Catholic Register", Kanados katalikų savaitraštis, š. m. balandžio 17 d. laidoje išspausdino vyr. redaktoriaus L. Hendersono straipsnį apie Lietuvą, kurią pavadino "kan-kinų žeme". Tą straipsnį parašė jis po apsilankymo Lietuvių informacijos centre Niujorke, kur patikrino iš Lietuvos gautos spaudos originalus bei kitus dokumentus.

"The Buffalo News" dienraštis 1984.III.18 išspausdino "Associated Press" agentūros informaciją apie JAV valstybės departamento pareigūno E. Abrams pareiškimą, kuriame sakoma, kad Baltijos valstybės atgaus savo nepriklausomybę. Jas okupavusi Sov. Sąjunga sako, kad tai padaryta saugumo sumetimais, bet tai esanti tikrai priedanga savo imperializmui pridengti. Metiniame valstybės departamentu pranešime apie žmogaus teisių pažeidimus Baltijos valstybės žymimos atskirame skyriuje.

Pagarbiai prisimindami a.a. Sofiją Skripkiene, mylėjusią lietuvišką spaudą, jos laidotuvių proga paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$100: Juozas Asmenavičius, Sofija ir Stasys Rakščiai (mamos atminimui); \$30: Liucija ir Kostas Meškauskai; po \$25: Alfa ir Vida Stanevičiai, G. ir B. Trinkų šeima, Stasė ir Regina Geidukytės, S. ir A. Kalūzos, L. V. Morkūnai, A. ir Alf. Erštikaiciai; po \$20: Leokadija ir Juozas Vitai, Kazys Mikšys; \$15: V. Paliūnas; po \$10: I. Penkauskienė, Petronėlė Vitienė.

"Aro" choro loterijoje laimėjo \$100 Janina Viegienė iš Bramptono, Ont., \$50 — Gintaras Repečka iš Toronto, \$25 — Albinas Arlauskas iš Toronto, "Super Loto" bilietą — Vytautas Stočkus iš Toronto, "Provincial" bilietą — Stasys Grigaliūnas iš Toronto, "Wintario" knygėlę — Rimas Ruslys iš Mississaugos.

Misijonierius iš Indijos atsiuntė laišką "TŽ" redakcijai, kuriame prašo siųsti jam rožinius, statulėles, medalius, škaplierius, religinius paveikslėlius, Kalėdų ir Velykų atvirukus, vartotus drabužius bei kitus reikmenis, naudingus misijai darbiui. Adresas: Fr. Paul Cruz, Our Lady's Church, Kannanallour P.O., 691-576, Kerala, India.

Pagerbdami a.a. Sofiją Skripkiene vietoje gelių laidotuvių paaukojo "Tėviškės žiburiams" Alina ir Jonas Kšivickiai \$50; Eugenija, Leonas ir Margarita Klevai \$30; Olga ir Rūstulis Rožanskai \$10.

"Tėviškės žiburiai" pasiekia ir Pietų Afriką. Ten gyvena keletas lietuvių, kurių tarpe ir Remigijus Bakaitis, "TŽ" skaitytojas.

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Gegužės	24 — 1	Rugpjūčio	16 — 24
Birželio	21 — 29	Rugsėjo	6 — 14
Liepos	19 — 27	Spalio	4 — 12
Liepos	9 — 31	Vilnius ir Ryga	

Galima važiuoti 8 dienoms arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 24, liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu aš pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Perkant ar parduodant namus
skambinti **ANTANAS GENYS**
2 3 1 - 2 8 3 9
Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- * atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, imonių
- * parduodu ir (rengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- * (rengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- * atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

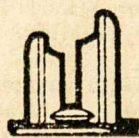
Telefonai:
istaigos (416)762-7393
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
istaigos (416)231-4138
namų 848-0234

Toronto miestas

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Didysis Penktadienis —
1984 metų balandžio 20

Velykų pirmadienis —
1984 metų balandžio 23

yra šventės savivaldybės tarnautojams.

Tomis dienomis atmatos nebus išvežamos.

Tai bus padaryta sekančią reguliarią atmatų išvežimo dieną.

Balandžio 25, trečiadienį, nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai.

Reguliarus laikraščių ir sunkių daiktų išvežimas bus pradėtas gegužės 2, trečiadienį.

Busime dėkingi už jūsų dėmesį ir išnešimą atmatų išvežimui nustatytą dieną.

Pastaba. Toronte yra 18 sandėlių stiklo ir metalo indams. Sausio mėnesį buvo surinkta 196 tonos laikraščių, 53 tonos stiklo ir 6 tonos skardinių. Smulkesnių informacijų teiraukitės telefonu 947-7742.

R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

A. E. LePAGE
REAL ESTATE SERVICES

**PERKATE
AR**

PARDUODATE NAMUS?
SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East
Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462
445-9469

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniai - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Sovietų pavergtų kraštų pinigus galėsite pamatyti, pirkti ir parduoti

pašto ženklų parodoje "Lithpex VI"

Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St.W.)
š. m. balandžio 14 ir 15 d.d.

Šeštadienį — nuo 11 v.r. iki 6 v.v.,
sekmadienį — nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.

Ten galėsite pigiomis kainomis įsigyti ir auksinių papuošalų — apyrankių, žiedų, grandinėlių ir laikrodžių.

Visiems maloniai patarnaus — **A. Seniūnas**

HOME Taupyk laiką ir pinigus
INCOME TAX
Didžiausia etninė mokesčių paruošimo firma
2290 Bloor West, Toronto, Ontario, — pigios kainos —
telefonas 769-4558

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MONTREALQUE

Neužmirškime lietuviškos spaudos!

Metinis "Tėviškės žiburių"

vakaras-balius,

prisimenant
35-rių metų
darbo sukaktį,balandžio 28,
Atvelykio
šeštadienį,
didžiojoje
Anapilio
salėje.

Ten pasidžiausime pavasariu, paremsime savąją spaudą ir pasigėrėsime koncertu šauniojo Klivlando lietuvių vyrų okteto, vadovaujamo Ryto Babicko.

Po koncertinės dalies bus smagus šokiai, lydimi gero orkestro, įvairių gėrimų bufetas, J. Bubulienės paruošti lietuviški valgiai, dvi loterijos — didžioji ir mažoji su vertingais laimikiais.

Dalyvauti kviečiame visus — iš Toronto-Mississaugos, Hamiltono ir kitų vietovių — artimų bei tolimų. Susitiksime spaudos šventėje!

Baliaus pradžia — 7 v.v.,
programos — 7.30 v.v.Bilietai — \$6.00 asmeniui.
Stalai (po 10 asmenų)
rezervuojami iš anksto
"TŽ" administracijoje
tel. 275-4672.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sėkmingos buvo trijų dienų gavenios rekolekcijos, kurias vedė kun. Vyt. Piktura iš Floridos.
— Vyrų choras "Aras" giedojo balandžio 8. sekmadienį, per 11 v.r. Mišias. Dirigavo sol. V. Verikaitis, vargonais palydėjo muz. J. Govedas.

— Klebonas kun. J. Staškus balandžio 7-8 d.d. vadovavo Sudburio ir Sault Ste. Marie lietuvių rekolekcijoms.

— Verbu sekmadienį, per 11 v.r. Mišias, giedos "Volungės" choras.
— Pamaldos Didžiąją savaitę: D. ketvirtadienį — 7 v.v., D. penktadienį — 3 v.p.p., D. šeštadienį — 7 v.v., Velykų sekmadienį — 7 v.r. ryto Prisikėlimas ir Mišios, 10 v.r. ir 11 v.r. — Mišios.

— Pirmosios Komunijos iškilmės — balandžio 29 d., 11 v.r. Giedos Maironio mokyklos choras. Tą dieną parapijos salėje bus ir mokinių darbų paroda.

— Lietuvių kapinėms aukko: \$100 — J. Juodikienė, J. Budreika; \$50 — J. V. Margiai, K. Margienė.

— Mišios balandžio 15. sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Morkų ir a.a. Roką Jurgulį, 11 v.r. — už a.a. Anastaziją Šečepavičienę.

Išganytojų parapijos žinios

— Pamaldos Verbu sekmadienį, balandžio 15. įprastu laiku, 11.15 v.r. Laikys kun. P. Dilys.

— Gavenios apmąstymo vakaras — balandžio 14. šeštadienį, 7 v.v. šventykloje. Vakariui vadovaus parapijos moterų draugija. Visi kviečiami dalyvauti.

— Parapijos choras renkasi balandžio 16 ir 23 d.d., 7.30 v.v. parapijos salėje.

— Konfirmacijos pamokos — balandžio 16 d., 6.30 v.v., parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos balandžio 5 d. posėdyje patvirtinti nauji nariai: O. Adamonienė, V. Gataveckaitė, G. Bijūnienė, O. Guobienė, J. Vingelienė.

— LN valdybos sudarytas socialinės pagalbos komitetas: V. Kulnys, J. Slivinskas ir E. Birgiolas.
— Paskirtos aukos: KLB krašto valdybai tautinių šokių šventės reikalams — \$1000, Toronto lietuvių vyrų chorui "Aras" \$250.

— LN svečių knygoje pasirašė: A. Zaprackas, N. ir L. Baužaitės iš Detroito, R. Repšys iš Hamiltono, S. Ališauskienė iš Montrelio, I. ir M. Matulioniai iš Akrono, Ohio. Svečiavosi tautinių šokių grupė "Grandis" iš Čikagos, kuri kartu su "Gintaru" koncertavo LN.

— LN moterų būrelio visuotinis susirinkimas — balandžio 15. sekmadienį, 2 v.p.p. Mortos menėje.

— LN padovanojo daug vertingų knygų J. Dragašius, J. Račys, K. Lukošius, P. Stupis padovanojo žemėlapius ir istorinį planą.

— LN svetainė "Lokys" D. penktadienį ir Velykų sekmadienį bus uždaryta.

— Pagerbdami a.a. Leonardą Kalinauską, "Paramos" bendradarbiai išrašė jį nariu Kanados Lietuvių Fonde. Prisidėjo savo įnašais: P. ir V. Dalindos, D. ir N. Marijošiai, H. ir H. Stepaicičiai, H. ir D. Steponaičiai, E. ir P. Stravinskiai, S. Underytė, A. ir M. Zaleskiai. — A.a. Juozo Baryso atminimui paaukojo A. ir A. Vaičiūnai \$25.

— "Volungės" choristų Rūtos ir Mariaus Rusinų pirmagimis sūnus Andrius-Karolis-Vytautas pakrikštytas Prisikėlimo šventovėje balandžio 8 d. Krikšto apeigas atliko klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM. Šioje šventėje dalyvavo gražus būrys giminių ir artimų draugų.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sutiktuves kun. Alf. Grauslio knygos "Jieskau tavo veido", kuria išleido Prisikėlimo parapija, įvyks balandžio 16. pirmadienį, 7.30 v. vakaro, Parodų salėje.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija pasiuntė 25 siuntinius lietuviams Lenkijoje. Iki šiol jau pasiųsti 564 siuntiniai. Per praėjusį vartotų daiktų ir drabužių išpardavimą labdaros sekcija padarė apie \$4,000 pelno, kuris bus panaudotas naujų siuntinių išsiuntimui.

— Šią savaitę vyksta parapijos rekolekcijos, kuriom vadovauja kun. dr. F. Jucevičius. Mišios ir pamokslas — kiekvieną dieną 9.30 v. ryto ir 7.30 v. vakaro. Penktadienį, 7.30 v.v., bus Faure "Requiem" Mišios, kurias giedos "Volungės" ir "All Saints" parapijų chorai.

— Balandžio 6 d. palaidotas a.a. Juozas Bubelis, 79 m. amžiaus.
— Pakrikštyti: Megam-Justine, Lynn ir Andrew Imbrasų dukterės; Andrius-Vytautas-Karolis, Rūtos ir Mariaus Rusinų sūnus.

— Prisikėlimo parapijos Šv. Rasto būrelis renka siuntinius studijai sesijai balandžio 24 d., 7.30 v.v., Parodų salėje. Vadovauja seselė Onutė Mikailaitė.

— I parapijos tarybą išrinkti: dr. K. Ambrozaitis, A. Arlauskas, dr. J. Čuplinskienė, J. Danaitis, B. Genčius, R. Grigonienė, L. Kuliauvienė, A. Kuolas, G. Petrauskienė, D. Pranaitienė, K. Šapočkinas, H. Simanavičienė, V. Taseckas, A. Toraitis, J. Vingelienė.

— Parapijai aukko: Bubelių šeima \$300; po \$100: E. Senkuvienė, St. Barančiukas, Z. Martinaitienė, V. T. Macai, J. P. Barakauskai, Br. Narbutas, N. Preibienė; \$50: V. A. Gričiai; vienuolynui: J. Juodikaitienė \$100, V. A. Gričiai \$50; religinei Lietuvos šalpai: Trečiojo ordino Prisikėlimo parapijos kongregacija \$200, D. K. Mangliciai \$150, A. Katelienė \$50, J. J. Varkvičiai \$50; "Share Life": R. Rimšaitė \$50, P. Kirstukas \$50, P. Skrupskas \$50.

— Mišios balandžio 15. Verbu sekmadienį, 8.30 v.r. prašant pašaukimo, 9.30 v.r. — už Mariją Enzinienę, 10.15 v.r. — už Reginą Hillenbrand ir Šmigelskių šeimos mirusius, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už Stasį Lorr-Sabaliauską.

— Religinės šalpos popietė Anapilio salėje balandžio 8 d. surengė KLK moterų dr. Jos Lietuvos kankinių par. skyrius ir parapijos tarybos socialinių reikalų sekcija. Dalyvavo arti 200 tautiečių. Programai vadovavo minėtos sekcijos pirm. Vyt. Balčiūnas. Turiningą kalbą apie kryžių pasaulį ir Lietuvoje pasakė kun. Vyt. Piktura iš Floridos. Neseniai atvykęs iš Lietuvos N. Benoitienė akordeonu pagrojo ir padainavo lietuviškų melodijų. Ypač įspūdingas buvo momentas — uždegimas žvakių, išreikšiančių simbolinę tikėjimo šviesą, jungiančią mus su Lietuva. Žvakes uždegė Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, A. Augaitienė ir L. Azubalis, visiems giedant "Lietuva brangi". Po trumpos programos visi stiprinosi J. Bubulienės paruoštais pietumis. Pelnas paskirtas religinei Lietuvos šalpai.

— Prisikėlimo salėje balandžio 1 d. buvo suruoštas mergvakaris Rūtai-Marijai Tamulionytei. 250 viešnių susirinko išlydėti į naujo gyvenimo kelią buvusios ilgalaišės "Gintaro" šokėjos ir skautės. Rūta-Marija, papuošta lietuviška juosta, buvo apdovanota gintaru, rūtom, lino audiniu ir Lietuvoj suskintom ramunėm.

Toronto Lietuvių namų
karaliaus Mindaugo menėje
balandžio 29, sekmadienį, 1 v.p.p., ruošiamas

VELYKŲ STALAS

lėjimas: \$13 — suaugusiems, \$12 — pensininkams ir studentams, \$7 — vaikams 6-12 metų, \$3 vaikams iki 5 metų. Stalai numeruoti. Bilietus galima įsigyti LN popietės sekmadieniais ir LN raštinėje. Tel. 532-3311.

Įvairiausias velykinis maistas:
kumpiai, žąsys, kalakutai, paršiukai, pyragai,
margučiai, vynas ir kt. Programa, Velykų bobutė.
Maloniai kviečiame visus gausiu atsilankymu paremti
lietuviškus papročius išeivijoje.
LN moterų būrelis ir Lietuvių namai"ATŽALYNAS"
metinį pavasario

KONCERTA-BALIŲ

nuosirdžiai
kviečia
visuomenę į1984 metų gegužės 5, šeštadienį, 7 valandą vakaro,
Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje

Programoje — sol. Linda Marcinkutė, akompanuoja muz. Jonas Govedas, visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės. Šilta vakarienė su vynu, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija bei kitos staigmenos. Šokiams gros "Les & The Music Masters". Stalai numeruoti — dešimt prie stalo; rezervuokite skambindami: V. Dauginis 533-1121 arba J. Vitkūnienė 621-8671. Bilietai gaunami ir Lietuvių namuose popietės metu. Kaina — \$15 suaugusiems, \$10 studentams.

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą!

Tėvų komitetas

Metinis "Tėviškės žiburių" spaudos balius jau čia pat — balandžio 28. Atvelykio šeštadienį. Bus koncertinė programa, dvi loterijos, J. Bubulienės paruošti valgiai, įvairūs gėrimai, šokiai. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. Bilietai gaunami "TŽ" administracijoje kasdien darbo valandomis ir šį sekmadienį abiejų parapijų salėse po pamaldų. Pažymėtina, kad Klivlando vyrų oktetas ruošia "TŽ" spaudos balių naują, smagią, pramoginę nuotaikos programą, dar niekur negirdėtą. Š. m. pabaiگو oktetas yra pasiruošęs koncertuoti Australijoje. "TŽ" baliuje bus ir tradicinis tortas — napoleonas, kurį atsiųs p. S. Rakšienė. Jį laimės loterijos būdu vienas iš spaudos balius dalyvių.

— Pranešimas mažeikičiams. Š. m. gegužės 6, sekmadienį, 11.30 v.r. Prisikėlimo šventovėje bus atnašaujamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius buvusius Mažeikių gimnazijos mokinius ir mokytojus. Tuoj po pamaldų — susitikimas ir pietūs prie rezervuotų stalų Toronto Lietuvių namuose.

— IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių butas nuo gegužės 1 d. High Park rajone. Skambinti tel. 537-9737 Toronto.

— LIETUVAITĖ, 24 metų, baigusi prekybos institutą, norėtų susirūšinti su rimtu vyru vedybų tikslu: LTSR, Kaunas 233009, TSRS 50-čio 33-7. Zakarevičiūtė Rega

— NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. (416) 533-8008.

"Volungės" ir "All Saints" chorai
giedos kompozitoriaus Gabrieliaus Faurė

"REQUIEM"

balandžio 13, penktadienį 7.15 v. vakaro,
Prisikėlimo šventovėje Mišių metu;
balandžio 15, sekmadienį, 11 v.r. —
Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje;
balandžio 20, Didįjį penktadienį, 7.30 v. v.,
anglikonų All Saints šventovėje (Prince Edward — Bloor sankryža)Toronto lietuvių filatelistų draugija
kviečia atsilankyti į jų rengiamą

metinę filatelijos parodą "LITHPEX VI"

Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. West)
šeštadienį, balandžio 14 d., nuo 11.00 v.r. iki 6.00 v.v.,
sekmadienį, balandžio 15 d. nuo 10.00 v.r. iki 5.00 v.p.p.
lėjimas nemokamasŠ. m. gegužės 6, sekmadienį, 3 v.p.p.,
Toronto Lietuvių namuose
buvusi Sibiro kalinė
Elena Jociūtė kalbės tema:
"Pergvenimai Sibire"Visi kviečiami dalyvauti. Bus galima įsigyti autorės raštų.
lėjimas — auka

Kultūrinė TL namų komisija

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimas balandžio 1 d. AV parapijoje pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias pasakė kun. J. Aranauskas, SJ. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, diriguojamas muz. A. Stankevičiaus. Po pamaldų persikelta į par. salę religiniam koncertui ir pietums.

Albinas Blauidžiūnas, vyriausias šio renginio vadovas, pakvietė kun. J. Aranauską invokacijai, po kurios sesuo M. Palmira skaitė paskaitą apie šv. Kazimiero ir eilinio žmogaus kelią į šventumą. Po paskaitos Albertas Jonelis perdavė ką tik gautas popiežiaus Jono-Pauliaus II kalbas angliskai ir lietuviškai, pasakytas šv. Kazimiero šventėje kovo 3-4 d.d. Romoje.

Sol. G. Čapkauskienė įspūdingai pagiedojo keturias giesmes. Montrelio mergaičių "Pavasario" choras giedojo tris giesmes ir dar dvi kartu su sol. G. Čapkauskienė. Klausytojams ypač patiko giesmė "Kaip grįžtančius namo paukščius", atlikta choro su soliste. Solistei akompanavo ir chorui dirigavo Mme M. Roch. Pažymėtina, kad dviem šio koncerto giesmėn muziką parašė muz. A. Stankevičius. "Pavasaris" jau turi gerai paruoštą repertuarą ne tik eiliniams, bet ir religiniams koncertams, o sol. G. Čapkauskienė yra visiems gerai pažįstama.

A. Blauidžiūnas padėkojo prie šio minėjimo kuo nors prisidėjusiems ir pakvietė sugiedoti Tautos himną.

Šv. Kazimiero par. klebonui kun. St. Šileikai palaiminus sta-

lą, prasidėjo pietūs. Čia turėjo gerokai pasitempti vyr. šeimininkė Janina Blauidžiūnienė su savo pagalbinkėmis, nes laukė per du šimtus išalkusių svečių. Ap- lamai visas minėjimas praėjo labai gražiai.

AV šventovėje rekolekcijos prasidės balandžio 16 d. ir vyks visą Didžiąją savaitę. Kiekvieną dieną vakarais 7 v. išpažintys, Mišios ir pamokslas. Rytais prieš 7 v. Mišias bus klausoma išpažinčių. Rekolekcijoms vadovaus žinomas pamokslininkas kun. J. Kidykas, SJ, iš Čikagos.

Jurgis Skripka mirė kovo 21 d. Palaidotas iš šv. Kazimiero šventovės kovo 26 d. Cote des Neiges kapinėse. Jo liūdi sūnus ir duktė su šeimomis.

Vytautas Valkauskas, 61 m. amžiaus, po ilgos ir sunkios ligos mirė kovo 29 d. Palaidotas iš AV šventovės balandžio 2 d. Cote des Neiges kapinėse. Liko liūdinčios — žmona, sūnus, sesuo ir kiti giminės. B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Pasiruošimas Velykom — išpažintis bus Verbu šeštadienį, 5 v.p.p., ir Verbu sekmadienį, 11 v.r. Atvyks kun. J. Kidykas, SJ, iš Čikagos. — Dažnai rengiami susirinkimai. Gražus bendravimas su AV parapija, klebonas kun. St. Šileika, parapijos komiteto nariai su žmonomis, choras su savo vadovu ir šiaip paraginti parapijiečiai dalyvavo A. Vartuose šv. Kazimiero šventėje. Visiems dalyvavusiems minėjimas paliko gilų įspūdį, ypač ses. Palmiros paskaita, perduotas šv. Tėvo žodis lietuviams iš Romos iškilmų ir puiki meninė programa. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA
certifikatus: min. \$1,000.00		PASKOLAS:
1 metų 9.5 %		Nekilnojamo
Terminuotus indėlius:		turto,
1 metų 9 %		asmenines ir
180 — 364 d. 8.5 %		prekybines.
30 — 179 d. 8 %		Paskolos
Trumpalaikius indėlius		mirties
už \$20,000 ar daugiau		atveju
Taupomosios sąskaitos:		draudžiamos
specialios 7.25%		iki \$10,000
su drauda 7 %		
Čekių sąskaitos: 5 %		

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč. 9.00 — 3.00	4.00 — 8.00
Ketvirtadieniai 12.00 — 8.00	2.00 — 6.00
Penktadieniai 10.00 — 6.00	
Sekmadieniai nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10.30 — 12.30	

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-324, Toronto.

AUKŠTOS KVALIFIKACIJOS vilniaus konservatorijos piano klasės dėstytoja LEOKADIJA PAULAUŠKAITĖ, šiuo metu pastoviai apsigyvenusi Toronte, priima mokinius piano pamokoms. Skambinti vakarais tel. 225-8428.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėje — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

WASAGOJE, aklinoje gatvėje, ant upės kranto parduodamas ištaigingas 5 metų namas: 3 miegamieji, 2 pilnos prausyklos, didelis šeimos kambarys, didelis salonas ir virtuvė, dvigubas garažas. Didelis sklypas, geras žuvinimas. Skambinti tel. 705 — 429-2351.

CANDLELIGHT
CATERERSSAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, rengimai namuose ir laidotuvių pusrčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronto.EUROPEAN
CATERING

Gaminamas maistas visom programoms, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio laiku: Anelė Gataveckienė tel. (416) 535-0164 arba Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496.